Ազգ

Azg
armenian daily

27 ԱՊՐԻԼ 2002 ՇԱԲԱԹ 78 (2523)

Ալիեւը երեք օր կմնա Թուրքիայում

Վաղը եռօրյա այցով Թուրքիա է մեկնում Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը: Ապրիլի 29-ին Տրապիզոնում Սեզերի, Շեւարդնաձեի եւ Ալիեւի ներկայությամբ կստորագրվի թուրք-վրաց-ադրբեջանական եռակողմ անվտանգության փաստաթուղթ: Թուրքիայի, Վրաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահները կքննարկեն նաեւ Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նավթատարի, Բաքու-Թբիլիսի-Էրզրում գազատարի, Կարս-Ախալքալաք երկաթգծի, Փոթի-Ռիզե օպտիկամալուխային կաբելի անցկացման խնդիրները:

Տրապիզոնից Հ. Ալիեւը կուղեւորվի Անկարա, որտեղ սպասվում է Թուրքիայում Ադրբեջանի դեսպանության նոր համալիրի բացման արարողությունը, ինչպես նաեւ հանդիպումները թուրքական ղեկավարության հետ, հաղորդում է «525 գազեթ» օրաթերթը:

Ադրբեջանի մամուլի ուշադրության կենտրոնում դարձյալ Ալիեւի առողջական վիճակն է: Կասպյան երկրների աշգաբադյան գագաթնաժողովում Ալիեւն ուներ գունատ եւ ակնհայտ տկար տեսք: Մամուլը նկատում է, որ Թուրքմենստանում Ալիեւը գոնե ցուցադրաբար չժպտաց: Ենթադրվում է, որ շագանակագեղձի չարորակ ուռուցքն ուտում է Ադրբեջանի նախագահի կյանքը:

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Վ. Կազիմիրովն առաջարկում է «փուլային-փաթեթային» տարբերակ

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի նախկին ռուսաստանցի համանախագահ Վլադիմիր Կազիմիրովն այսօր ելույթ ունենալով «Խաղաղության, կայունության եւ փոխըմբռնման միջավայրի ձեւավորումը Հարավային Կովկասում. միջազգային եւ տարածաշրջանային անվտանգության կառույցների դերը» երեւանյան միջազգային գիտաժողովում «Ղարաբաղյան կարգավորման ոլորտում խոչընդոտների վերացումը» թեմայով, նշեց, որ չնայած հսկայական դժվարություններին, այնուամենայնիվ, Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդրի կարգավորումը հնարավոր է համարում:

Մանրամասն վերլուծելով հակամարտության ծագման պատճառներն ու ընթացքը, Վ. Կազիմիրովը նշեց, որ կարգավորման համար առաջարկվող երկու սխեմաները՝ այսպես կոչված փուլայինը եւ փաթեթայինը, ի զորու չեն կարգավորել հակամարտությունը: «Փաթեթային լուծումը իդեալական է միայն, եթե կողմերը կարողանան դրան հասնել, բայց դա, իմ կարծիքով, անհասանելի է: Իսկ այն, ինչ տարիներ առաջ առաջարկում էր Ադրբեջանը, անվանելով փուլային տարբերակ, բոլորովին էլ փուլային տարբերակ չէր, այլ կեղծիք էր. սկզբունքն այն էր, թե սկզբում դուք ինձ տվեք այն բոլորը, ինչ ունեի նախկինում, հետո մենք կորոշենք որն է ձերը»:

Ըստ նախկին համանախագահողի, հիմնախնդրի կարգավորման միակ արդյունավետ եղանակը պետք է ներառի ինչպես փաթեթային, այնպես էլ փուլային մեթոդների տարրեր. «Մեկ մեծ փաթեթի փոխարեն, յուրաքանչյուր փուլում հարկավոր են փոքրիկ փաթեթներ կողմերի հավասարակշռության, հետաքրքրությունների առումով, որպեսզի յուրաքանչյուր փուլում կողմերը թեկուզ փոքր, բայց ինչ-որ բան կարողանան ստանալ իրենց պահանջածից: Սկզբում դրանք կարող են լինել համաձայնություններ մանր հարցերի շուրջ, բայց դա կնպաստի, որպեսզի տարաձայնությունն աստիճանաբար նվազի»: Վ. Կազիմիրովի խոսքերով, այս սխեման, ի տարբերություն գոյություն ունեցող երկու տարբերակների, թույլ է տալիս թուլացնել եղած լարվածությունը: Փոխադարձ փոքր զիջումների դեպքում, ըստ նախկին համանախագահի, պետությունների ներսում իշխանությունների հանդեպ դժգոհության այնպիսի ալիք չի բարձրանա, որ պաշտոնանկ անի երկրների ղեկավարներին:

ՏԱՎՈՒՇ

Երեւանից մինչեւ սահման կունենանք որակյալ ճանապարհ

Տավուշում հայտարարեց Ռոբերտ Քոչարյանը

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ
Իջեւան

Երեւան-Սեւան-Դիլիջան երթուղին, որը մեզ տանում դեպի Սեւան-Դիլիջան ավտոթունելի հյուսիսային մուտք, ի տարբերություն վերանորոգված այլ ճանապարհների, ուներ բազմաթիվ քարուքանդ հատվածներ: Թունելի մոտ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի Տավուշ կատարած այցի առաջին հանգրվանն էր: Այստեղ վաղուց ընդհատված շինարարությունն արդեն 2 ամիս (փետրվարի 1-ից) վերսկսվել է, իսկ ավարտը նախատեսվում է 2003 թ. հոկտեմբերին: Թունելի կառուցումով Սեւան-Դիլիջան ավտոճանապարհը կկարճանա 4,2 կմ-ով, ոլորանների քանակը՝ 8-ով: Շինարարության արժեքը 6,7 մլն դոլար է, որի ֆինանսավորումն իրականացնում է Լինսի հիմնադրամը: Նոր-նոր սկսված շինարարության մեջ արդեն ընդգրկված է 250 մարդ: Այստեղ ընթացող աշխատանքներին ծանոթանալուց հետո, Ռոբերտ Քոչարյանը մեկնեց վերջին ամիսներին մեր շուկայում հայտնված նոր՝ «Դիլիջան-Ֆրոլովա» հանքային ջրի արտադրության գործարան: Այն իր գործունեությունն է սկսել անցյալ տարվա սեպտեմբերին, սակայն արդեն հասել է 10 հազար շիշ օրական թողունակության: Իսկ լրիվ հզորության դեպքում 1 ժամում կարող է հասնել մինչեւ 8 հազար շշի: Ինչպես տեղեկացանք ձեռնարկության պատասխանատուներից, բացի ներքին շուկայից, «Դիլիջան-Ֆրոլովան» վաճառվում է այլ շուկաներում, մասնավորապես մերձբալթյան երկրներում: Առաջին խմբաքանակն է նախատեսվում ԱՄՆ արտահանելու համար: Մեզ հայտնեցին նաեւ, որ գործարանում աշխատում է 30 մարդ՝ 25-30 հազար դրամ միջին աշխատավարձով:

«Դիլիջան» պատմամշակութային արգելոց-թանգարանում նախագահը շրջեց համալիրի սրահներով, որտեղ պահպանվում են հնաոճ գորգեր, այլ իրեր, նկարներ, զրուցեց համալիրի տնօրենի եւ աշխատակիցների հետ: Դրանից հետո Դիլիջանի քաղաքապետարանում տեղի ունեցավ խորհրդակցություն, որին մասնակցում էին նախարարներ եւ մարզային իշխանությունների ղեկավարներ: Խորհրդակցության ավարտից հետո նախարարը զրույցի բռնվեց քաղաքապետարանի առջեւ խմբված մարդկանց հետ: Նրանք Ռոբերտ Քոչարյանին ներկայացրին իրենց սոցիալական ծանր վիճակի եւ դրանից բխող բազում դժվարություններին վերաբերող հիմնահարցերը:

Տես ➧ էջ 8

7 բալանոց երկրաշարժ Վրաստանում

Հինգ զոհերի մեջ երկու հայ՝ մայր եւ որդի

Ապրիլի 25-ին, տեղական ժամանակով 21:40-ին, երկրաշարժը ցնցել է Վրաստանի հարավ-արեւելքը: Էպիկենտրոնը եղել է մայրաքաղաք Թբիլիսիից 20 կմ հարավ-արեւելք, որտեղ երկրաշարժի ուժգնությունը հասել է 7 բալի Ռիխտերի սանդղակով: Թբիլիսիում ցնցման ուժը կազմել է 4 բալ: Քաղաքապետ Իվանե Զոդելավան ասել է, որ, ըստ նախնական տվյալների, Թբիլիսիի 2400 վթարային շենքերի առնվազն մեկ երրորդը տուժել է:

Երկրաշարժի հետեւանքով զոհվել է 5 մարդ, որից երկուսը հայեր (մայր եւ որդի՝ Հավլաբար թաղամասում), 20-ը ստացել է տարբեր աստիճանի վնասվածքներ, բոլորը մայրաքաղաքում: Երեկ Վրաստանի խորհրդարանը մեկ րոպե լռությամբ հարգել է զոհերի հիշատակը:

Հայաստանը պատրաստ է Վրաստանին տրամադրել անհրաժեշտ շտապ օգնություն՝ երկրաշարժի հետեւանքները վերացնելու համար, Վրաստանի պետնախարար (վարչապետ) Ավթանդիլ Ջորբենաձեի հետ հեռախոսազրույցում ասել է Հայաստանի վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը:

Վրաստանի իշխանություններին իրենց օգնությունն են առաջարկել ՌԴ-ի, ԱՄՆ-ի, մի շարք այլ երկրների կառավարություններ:

Ապրիլի 26-ի վաղ առավոտյան Թբիլիսիում գրանցվել է նոր՝ 2 բալ ուժգնությամբ երկրաշարժ: Զոհեր եւ ավերածություններ չկան: Ընդհանուր վնասը կազմում է շուրջ 100 մլն դոլար:

Թուրքիան գոհ է Բուշի ուղերձից

ԱՆԿԱՐԱ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքիայի արտաքին գործերի նախարարությունը դրական է գնահատել նախագահ Ջորջ Բուշի ուղերձը հայոց ցեղասպանության տարելիցի առնչությամբ: Ինչպես տեղեկացնում է NTV թուրքական հեռուստաալիքը, Անկարայում գոհ են մասնավորապես «ցեղասպանություն» բառի կիրառումից ԱՄՆ նախագահի խուսափելուց՝ բուն ելույթը համարելով առավել դրական, քան նախորդ տարվանը: Թուրքական կողմը գոհ է նաեւ, որ Բուշը չի օգտագործել «ոչնչացում» (annihilation) բառը, որ տեղ էր գտել նախորդ տարվա իր խոսքում՝ այն փոխարինելով «սպանդ եւ սպանություններ» խոսքերով: Հատկանշական է, որ 2001 թ.-ին Թուրքիայում ողջունում էին նույն «ոչնչացում» բառի կիրառումը՝ դա համարելով առավել չեզոք տերմին «սպանդ» բառի համեմատ:

Թուրքիայի ԶԼՄ-ների տեղեկացմամբ, Հայաստանի հետ տնտեսական, քաղաքական եւ մշակութային հարաբերություններ հաստատելու Սպիտակ տան կոչին ի պատասխան, Թուրքիայի արտգործնախարարությունը հայտարարել է, որ նախապես ակնկալում են Հայաստանի կողմից համապատասխան քայլեր: «ԱԳՆ-ի պաշտոնյաները հայտարարում են, որ փոխադարձ հարաբերությունների զարգացմանը խոչընդոտում է Հայաստանի դիրքորոշումը: Անկարան սպասում է, որ Հայաստանը հրաժարվի ցեղասպանության վերաբերյալ պնդումներից, հարգի Թուրքիայի տարածքային ամբողջականությունը եւ սահմանները, հետ քաշվի ադրբեջանական գրավյալ տարածքներից», նշում է թուրքական աղբյուրը: Միաժամանակ, Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ԱԳ նախարարների հետ ԼՂ խնդրի շուրջ եռակողմ հանդիպում կազմակերպելու Թուրքիայի կոչը մնում է ուժի մեջ:

ԵՌՕՐՅԱ ԱՅՑ

Ռուսաց լեզվի զարգացման հովանավորության առաքելությամբ Հայաստանում է Լյուդմիլա Պուտինան

ՍԻՐԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Երեկ եռօրյա այցով Հայաստան ժամանեց Ռուսաստանի Դաշնության առաջին տիկին Լյուդմիլա Պուտինան: Մեր առաջին տիկին Բելա Քոչարյանի հրավերով ժամանած Լ. Պուտինան այստեղ է Ծաղկաձորում այս ընթացքում անցկացվող «Ռուսաց լեզվի միջազգային մրցույթի» շրջանակներում:

Նա, որ, ի դեպ, մասնագիտությամբ բանասեր է եւ ռուսաց լեզվի զարգացման կենտրոնի նախաձեռնողն իր երկրում, մասնավորապես, առաքելություն ունի հանդիսավոր կերպով փակել մրցույթն ու շնորհել հաղթողներին մրցանակներ: Սակայն մինչ այդ, տկն Պուտինայի այցը մեկնարկեց Երեւանի Սլավոնական համալսարանից:

ՌԴ կրթության նախարար Վլադիմիր Ֆիլիպովի ու ՌԴ առաջին փոխարտգործնախարար Վալերի Լոշինինի ուղեկցությամբ համալսարան ժամանած տիկնոջն ուսանողները դիմավորեցին հիանալի ռուսերենով արտասանված բանաստեղծություններով, անգամ երգեցին հին ու բարի «Подмосковные вечера»-ն:

Տես ➧ էջ 2

Պիաքրիս Մինասյանի նվիրատվությունը Արցախում զոհված օդաչուների երեխաներին

«Մենք ֆինանսական մակարդակով ուշադրության կարիք ունենք», ասում էին արցախյան պատերազմում զոհված 13 օդաչուների ընտանիքների անդամները երեկ Թեքեյան կենտրոնում ՀՕՄԿ ասենապետի հետ զրուցելիս: Հանդիպման առիթն էր զոհված օդաչուների երեխաներին սիրիահայ բարերար Պիաքրիս Մինասյանի նվիրաբերած գումարի հանձնումը: Իհարկե, դժվարին սոցիալական պայմաններում դա շոշափելի օգնություն է: Շնորհակալություն հայտնելով նվիրատվության համար, նրանք, այնուամենայնիվ, նշում էին, որ ամեն քայլի բազմաթիվ խոչընդոտների են հանդիպում: Ունեն զոհվածի ընտանիքի կարգավիճակ, սակայն դա փոքր-ինչ էլ չի թեթեւացնում կյանքը:

Կարեն Դալլաքյանը հոր՝ Արարատ Դալլաքյանի նման օդաչու էր ցանկանում դառնալ, սակայն նրանց ընտանիքի համար տղային ուսման տալը թանկ հաճույք է: Կարենն էլ դպրոցն ավարտել, այժմ գործազուրկ է: Այլ խնդիր էլ ունի այս ընտանիքը. 10 տարվա ընթացքում զոհվածի կինը՝ Լաուրա Դալլաքյանը չի ստացել հասանելիք մի քանի հազար դոլարի հասնող գումարը:

«Արարատ» ավիաընկերության իրավահաջորդ «Հայկական ավիաուղիները», նրա խոսքերով, չի վճարում այդ գումարը:

Էլի բազմաթիվ խնդիրներ էին բարձրացնում զոհվածների կանայք եւ երեխաները: Բուժծառայությունների համար զեղչերից չեն օգտվում, իրենց երեխաներն արտոնություններ չունեն բուհ ընդունվելիս: Երջանկահիշատակ... Երջապատ իրենց երբեմն էլ արհամարհանքի է արժանացնում՝ ասելով, թե էդ վկայականն ինչ-

պես ես ծոցդ բերել: Երբեմն էլ գթասիրտ բժիշկները կամ ֆեստական ծառայողները նրանց մեծագույն հարգանքի են արժանացնում խոնարհվելով նրանց ամուսինների հերոսության առջեւ: Սակայն դրական վերաբերմունքը կամ արհամարհանքը անձնավորված են: Իսկ նրանք կցանկանային, որ իրենց հայրերի ու ամուսինների սխրանքը պետական, արժանի գնահատական ստանար:

Մ. Հ.

«Հարցին չեմ պատասխանում», համառությամբ կրկնում էր ամբաստանյալ Աշոտ Կնյազյանը

Դատավարության ընթացքից այնպիսի տպավորություն է ստեղծվում, թե ոճրագործները բացարձակապես չեն գիտակցում իրենց հրագործածի աննախադեպային լինելը, կամ էլ, գիտակցելով, իրենց պահում են չափից դուրս «արժանապատվորեն»: Կարծես թե բոլոր ամբաստանյալներին մեղադրում են այնպիսի հանցագործությունների կատարման մեջ, ինչպիսիք չէին կարող իրականացվել նրանց կողմից:

«Հոկտեմբերի 27»-ի երեկվա նիստի ողջ ընթացքում ամբաստանյալ Աշոտ Կնյազյանը նպատակահարմար գտավ չպատասխանել եւ ոչ մի հարցի: Դեռ ավելին, մեղադրող Գագիկ Ավետիսյանի գրեթե յուրաքանչյուր հարցի ամբաստանյալն իր «Հարցին չեմ պատասխանում»-ն ասում էր նախօրոք ճշտելով. «Հարցն ավարտվե՞ց»:

Մասնավորապես, մեղադրողը հրապարակում էր Ա. Կնյազյանի նախաքննական ցուցմունքից որոշ հատվածներ, որոնք հակասում էին դատաքննական ցուցմունքին եւ, ըստ այդմ էլ, տրվում էին հարցերը: Հակասություններ կային նաեւ ամբաստանյալի դատաքննական ցուցմունքի եւ գործի նյութերի միջեւ:

Որոշ ժամանակ «չեմ պատասխանում»-ը կրկնելով՝ Ա. Կնյազյանը խիստ «արժանապատիվ» կեցվածք էր ընդունել: Որոշ հրապարակումների նկատմամբ էլ իր «վրդովմունքն ու զայրույթը» հայտնեց Նաիրի Հունանյանը: Նստած տեղից վեր կենալով, հայտնեց, որ նախորդ եւ այդ օրվա նիստերի ընթացքում Գագիկ Ավետիսյանի ասածներն ամբողջությամբ կեղծիք են: Ու թեեւ մեղադրողը պատասխանեց, որ ամեն ինչ ասում է ամենայն պատասխանատվությամբ, Ն. Հունանյանին դա «չբավարարեց»: Վերջինս իր պարտքը համարեց նշել, որ ինքը հրապարակվածի նման արտասանություն չի արել:

Միջամտեց նաեւ ամբաստանյալ Էդիկ Գրիգորյանը: Նա ասաց, որ դատավարությունը չխանգարելու համար անընդհատ վեր չի կենում, բայց, ըստ իրեն, նախաքննության ընթացքում խաբելով ցուցմունք վերցնելը շարունակվում է, եւ ինքը զարմանում է դատավարության մասնակիցների լռության վրա:

Դատավորն այս ամենից հետո նշեց, որ ասվածն առաջին հերթին ուղղված է դատարանին, եւ ամբաստանյալների կողմից թյուր կարծիք է ստեղծվում, թե ինչ-որ մեկը զբաղված է խաբեությամբ:

Ինչեւէ, սեփական արժանապատվության մասին այսքան ուշ եւ նման գինիգմով հիշող ամբաստանյալ Աշոտ Կնյազյանը, մինչեւ դատական նիստի ավարտը, համառորեն կառչեց մյուսներին՝ «չեմ պատասխանում»-ի ինքնագոհ արտասանությամբ:

Ա. Հ.

Պոպուլիզմ Թատերական հրապարակում

Ի պաշտպանություն անկողմնակալ «Ա1+»-ի

«Ազատանից եկող ավտոբուսների երթն իշխանությունները խոչընդոտել են», ասաց գլխավոր հռետորը: Բայց հանրահավաքի ուշանալու պատճառն այլ էր: Թատերական հրապարակը, որտեղ ժամանակին մի քանի հարյուր հազար հայ էր տեղավորվում, երեկ համարյա դատարկ էր: «Իրոք, ի՞նչ տարիներ էին: Ինչո՞ւ այսօր մեկ միլիոն մարդ չկա: Հիշենք 88-90 թթ.: Հայաստանում տիրում էր ժողովրդի իշխանությունը», բղավում էր Աշոտ Մանուչարյանը:

Գլխավոր հռետորը, որ մյուս հռետորներին խոսք փոխանցելուց առաջ ներկա իշխանությունների բռնարարքներից մեջբերումներ էր անում, ընթերցեց «Ա1+»-ի հայտարարությունը՝ ուղղված հանրահավաքի մասնակիցներին: Հանրահավաքի վերնագիրը նույնն էր՝ ի պաշտպանություն քաղաքական եւ քաղաքացիական իրավունքների, մամուլի եւ խոսքի ազատության, ընդդեմ Հայաստանում բռնապետություն հաստատելու փորձերի:

«Գիտության աշխատակիցները չեն ստանում չնչին աշխատավարձերը: Փակվում են գիտական օջախները, որոնք կարող են դառնալ համաշխարհային տներ: Երկիրն ավերում, թալանում, ծախում են: Այսքան ժողովրդով հարց չենք կարող լուծել: Թաղերից պետք է գան շախմբերով, որպեսզի նախագահի աթոռը երերա», ասաց «Սոց. Հայաստան» միավորման անդամ Խաչիկ Սարգսյանը:

«Ո՞ւր է արքաների արքան Կարեն Դեմիրճյանը, ո՞ւր է դարերի սպարապետը Վազգեն Սարգսյանը: Խաբում են, երբ ասում են, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը եւ Ստեփան Դեմիրճյանն իրար հետ են: Սուտ է: Մեր հետեւում Տեր-Պետրոսյանը չէ», «Ա1+»-ի լրագրողներին, մյուս միտինգավորներին երդվում էր «Հանրապետություն» կուսակցությունից Գրետա Արեյանը:

Գլխավոր հռետորը, մինչ խոսափողը Հրանտ Խաչատրյանին, ապա Արամազդ Զաքարյանին փոխանցելը, հայտարարեց, որ այս իշխանությունները չեն վերադարձնի խորհրդային տարիներին բանկերում պահված ավանդները: «Շարժը» քաշվեց կեղտոտ խաղի մեջ», շարունակեց գլխավոր հռետորը:

«Բարեւ, սիրելի ժողովուրդ: Օր առաջ Ռոբերտ Քոչարյանին պետք է հեռացնել Հայաստանից իր բռնապետական վարչախմբով հանդերձ: Մեր դժբախտությունների պատճառն ինքն է», ասաց Արամազդ Զաքարյանը:

ԱԺՄ-ից Անահիտ Աղոյանն այս հանրահավաքը համարեց «հավատի, ոգու վերականգնման հանրահավաք», իսկ ոստիկանության գնդապետ Լեւոն Գալստյանը նախ կոչ արեց մեկ րոպե լռությամբ հարգել Վրաստանի երկրաշարժի զոհերի հիշատակն ու անցավ բուն նյութին. «Զինու տարին եւ տարի նստել են օրենքին եւ քոռում են: Ո՞վ է մեղավոր: Մենք: Որովհետեւ բակերում նարդի խաղալու փոխարեն չենք գալիս հրապարակ: Քոչարյանը մեր նախագահը չէ: Ժողովուրդ, դուք եք բերելու իշխանություններին: Այսօր Գյումրիում կա 1000 թոքախտով հիվանդ»:

Հանրահավաքում հնչեցին այլ ելույթներ: Իրականում, դա հանրահավաք չէր, այլ թատրոն Թատերական հրապարակում, որն անվանափոխվել է Ազատության հրապարակ: Մարդիկ ծուլորեն հեռանում էին՝ չսպասելով դրա ավարտին: Ոչ ոք չէր ցանկանում թատրոն խաղալ, այն էլ՝ երկրորդական դերեր:

Երեկվա հանրահավաք-թատրոնում մարդկանց հենց այդ դերն էին տվել:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Երեխաների իրավունքների պաշտպանության ազգային ծրագիր

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաստանում գրանցված փախստականներից 65 հազարը երեխաներ են, 11 հազար երեխաներ բնակվում են տնակներում եւ հանրակացարաններում: Այսպիսի տվյալներ ներկայացրեց Հայաստանի աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարար Վարդան Օսկանյանը «Երեխաների իրավունքների պաշտպանության գործողությունների ազգային ծրագրի» ներկայացման հանդիպման... ներկայացնելով... նախարար հույս հայտնեց, որ ծրագիրը, որն առաջինն է Հարավային Կովկասում, կնպաստի այսուհետ երեխաների հիմնախնդիրների համակարգված լուծմանը:

ՄԱԿ-ի Մանկական հիմնադրամի հայաստանյան գրասենյակի ղեկավար Բրանիսլավ Ջեկիչի տվյալներով, որ 90-ական թվականներից ի վեր Հայաստանում նվազել է մանկական մահացությունների թիվը, սակայն մտահոգիչ է, որ երեխաների 50%-ն ապրում է աղքատության շեմից ցածր պայմաններում:

Ինչպես տեղեկացվեց համաժողովին, Հայաստանը 1992 թ. վավերացրել է ՄԱԿ-ի «Երեխայի իրավունքների մասին» կոնվենցիան, եւ ՀՀ երեխայի իրավունքների պաշտպանության գործողությունների ազգային ծրագրի նախագիծը նախապատրաստվել է այդ կոնվենցիայի դրույթներին համապատասխան: Ծրագիրը համապարփակ փաստաթուղթ է, որը ներառում է երեխաների նկատմամբ բոլոր բնագավառներում իրականացվող ազգային քաղաքականությունը:

ՀՀ սոցապնախարար Ռազմիկ Մարտիրոսյանը գնահատեց այն հանգամանքը, որ առաջին անգամ Հայաստանի կառավարության բոլոր օղակները, ինչպես նաեւ հասարակական եւ միջազգային կազմակերպությունները համատեղ մշակում են մեկ ծրագիր:

Վթար «Շամբի» ՀԷԿ-ում

ՍԻՍԻԱՆ, 26 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Առայժմ անհայտ պատճառով վթար է տեղի ունեցել «Շամբի» ՀԷԿ-ում՝ վնասվել է Տոլորսի ջրամբարից ՀԷԿ ձգվող ջրատար խողովակներից մեկը, որի պատճառով ջուրը լցվել է ՀԷԿ-ի ներքնահարկերը եւ շարքից հանել սարքավորումները:

Ինչպես տեղեկացանք արտակարգ իրավիճակների եւ քաղպաշտպանության Սյունիքի մարզային վարչությունից, ապրիլի 25-ի գիշերվա ընթացքում հաջողվել է վերացնել վթարը, ջուրը պոմպերով հեռացվել է ներքնահարկերից:

Ներկայումս ճշտվում են վթարի պատճառները եւ հասցված վնասի չափը:

Ռուսաց լեզվի զարգացման հովանավորության առաքելությամբ Հայաստանում է Լյուդմիլա Պուտինան

Սկիզբը էջ 1

Համալսարանի ռեկտոր Արմեն Դարբինյանը բուհը բարձրաստիճան հյուրին ներկայացնելիս նշեց, թե սա Հայաստանում միակ միջկառավարական համալսարանն է եւ գործում է ռուսաստանյան կրթական չափանիշներով: Հինգ հումանիտար եւ մեկ բնական ուղղության ֆակուլտետ ամփոփող երիտասարդ բուհը, ըստ Ա. Դարբինյանի, ունի բազում խնդիրներ՝ մասնավորապես նյութատեխնիկական հագեցվածության առումով: Բայց հավակնում է ոչ միայն կրթության խիստ բարձր աստիճան ապահովել, այլեւ դառնալ գիտական զարգացման մի կենտրոն: «Կամենում ենք նաեւ, որ համալսարանը դառնա հայ-ռուսական հոգեւոր բարեկամության օջախ: Համալսարանի հովանու ներքո արդեն իսկ ստեղծված է մեր առաջին ռեկտոր ակադեմիկոս Լեւոն Մկրտչյանի անունը կրող նման կենտրոն: Պիտի ակտիվացնենք հոգեւոր համագործակցության ոլորտը», ասաց Ա. Դարբինյանը:

Տկն Պուտինային ներկայացվեց նաեւ համալսարանի տարածքում այգի կառուցելու մի ծրագիր: «Շնորհակալության այգի» կոչվելիք կանաչ գոտու ծրագրի հովանավորը Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանն է, որ նույնպես ներկա էր հանդիպմանը: Նա, ի դեպ, մինչեւ հիմա էլ ֆինանսական օժանդակություն է ցուցաբերել բուհին:

«Այս հանդիպմանը ես պիտի իրականացնեմ Լեւոն Մկրտչյանի, նաեւ բուհի գիտական խորհրդի կամքը», վերջում նշեց ռեկտորը: Այդ ցանկությունը վերաբերում էր Լյուդմիլա Պուտինային համալսարանի «Զիբեննու ծյուղ» շքանշան հանձնելուն: Ռուսաստանի առաջին տիկինը բուհի երկրորդ շքանշանակիրն է: Առաջինը եղել է Վ. Ստիվակովը: Իր ջերմ ողջույնն ու տպավորությունները թողնելով համալսարանի հուշամատյանում, տկն Պուտինան ուղեւորվեց Ծիծեռնակաբերդ:

Այսօր առաջին տիկինը կլինի Էջմիածնում, կարժանանա Ամենայն հայոց կաթողիկոսի ընդունելությանը: ՀՀ արտգործնախարարի հետ հանդիպումից հետո հենց ԱԳՆ-ում կայցելի իր պատվին բացված մանկական նկարների ցուցահանդես:

Ի թիվս այլ միջոցառումների, կիրակի Լ. Պուտինան կլինի Գառնի-Գեղարդում ու, ի վերջո, մրցույթի հանդիսավոր փակման արարողությանը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌաՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/ հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն
/ հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը
«Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Ընթացիկ

«Ցեղասպանության ճանաչումը քաղաքական խնդիր է»

ՄԱԱ-ում հայտարարեց ՀՅԴ քաղաքական եւ Հայ դատի հարցերի գրասենյակի տնօրեն Կիրո Մանոյանը

Մամուլի ազգային ակումբի «Հրատապ թեմա» ծրագրի շրջանակներում ապրիլի 26-ին լրագրողները հանդիպեցին ՀՅԴ քաղաքական եւ Հայ դատի հարցերով գրասենյակի տնօրեն Կիրո Մանոյանի հետ: Թեման առնչվում էր հայ-թուրքական հարաբերությունների ներկային եւ ապագային: Ապրիլի 23-ին ՀՅԴ երիտասարդական թեւն Ազատության հրապարակում այրել է թուրքական դրոշը. ի՞նչ նպատակ ուներ այդ ակցիան եւ արդյոք նպաստելո՞ւ է Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչմանը. ի պատասխան մեր այս հարցադրումների Մանոյանը նկատեց. «Դրոշակի հրկիզումը բողոքի ընդունված ձեւ է այն պետության դեմ, որին թշնամի ես համարում, իսկ այդ պետության գաղափարախոսությունն այս է՝ «ամբողջ Թուրքիան՝ թուրքերին: Երիտթուրքերի սկսած Ցեղասպանությունը շարունակվեց ներկա թուրք պետության հիմնադիր Աթաթուրքի գաղափարախոսությամբ»: Ըստ այդմ՝ «Ամեն մեկ քայլ, մանավանդ ապրիլի 24-ի նախօրեին, պարտադիր չէ, որ ճանաչման նպատակին ծառայի»: Իսկ ինչպիսի՞ն է հայ-թուրքական հարաբերությունների հեռանկարը. ի պատասխան այս հարցի՝ գրասենյակի տնօրենը նկատեց, որ այդ հարաբերությունները, անխուսափելիորեն, պիտի կայանան, քանի որ «մենք հարեւաններ ենք»: Հարաբերությունները կային 20-րդ դարի սկզբին, դրանք դադարեցին Հայաստանի անկախության կորստից հետո: Պետությունների միջեւ հարաբերությունների վերականգնման հնարավորություն կար Հայաստանի անկախացումից անմիջապես հետո, սակայն «Թուրքիան ժխտողական կեցվածք որդեգրեց. ճանաչելով Հայաստանի անկախությունը՝ հրաժարվեց դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատել», շրջափակման ենթարկեց Հայաստանը, եւ, ընդհանրապես, «թշնամական վերաբերմունք ունի» մեր երկրի նկատմամբ: ՄԱԱ-ի հյուրը ընդգծեց, որ Թուրքիան նախապայմաններ է դնում Հայաստանի առջեւ հարաբերություններ հաստատելու համար: Թեպետ Հայաստանի իշխանությունները համաձայն են առանց նախապայմանների հարաբերություններ հաստատելուն, սակայն ՀՅԴ-ն դեմ է այդ կեցվածքին, եւ հարաբերությունների հաստատումը հնարավոր է համարում միայն Թուրքիո կողմից Ցեղասպանության ճանաչման դեպքում:

Լրագրողների հարցերին պատասխանելիս Մանոյանը նկատեց, որ դաշնակցության համար Ցեղասպանության ճանաչումը ոչ թե բարոյական խնդիր է, այլ քաղաքական: Թուրքիան գիտե, որ Ցեղասպանության ճանաչումը նախեւառաջ քաղաքական խնդիր է, այդ իսկ պատճառով էլ չի ճանաչում: Ըստ այդմ՝ ՀՅԴ-ն համաձայն չէ ՀՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանի այն հայտարարությանը, որ ճանաչումից հետո տարածքային խնդիրներ չեն առաջանա, քանի որ «թուրքերը գիտեն, երբ Ցեղասպանությունը ընդունեն, տարածքների հարցը կդրվի»:

Ինչ վերաբերում է «հաշտեցման հանձնաժողովին»՝ Մանոյանը նկատեց, որ եթե ԱՄՆ-ն իսկապես ձգտում է Թուրքիային դեր տալ տարածաշրջանում, պետք է դա անի՝ ճնշում բանեցնելով իր դաշնակցի վրա: Այս առումով հիշատակելով Բուշի ապրիլի 24-ի հայտարարությունը՝ ՄԱԱ-ի հյուրը նշեց, որ թեեւ Ցեղասպանություն բառը չի գործածել, բայց Բուշը գտնում է, որ պետք է քննություն կատարվի եւ կոչ է անում Թուրքիային, որ ճշմարտության վրա հիմնված հաշտություն կայացվի եւ Հայաստանի հետ հարաբերությունները բարելավեն. «Գլխավոր թերությունը, որ ուներ «հաշտեցման հանձնաժողովը», այդ ճշմարտության բացակայությունն էր»:

Դեյվիդ Ֆիլիպսի այցը Հայաստան Մանոյանը համարեց «վիրավորական», քանի որ ապրիլի 24-ից մի քանի օր առաջ գտնվելով Հայաստանում եւ զբաղվելով այդ խնդիրներով, նա մեկնեց՝ չմասնակցելով Ծիծեռնակաբերդի սգո երթին: Հանձնաժողովը կենդանացնելու ճիգերը կան, քանի որ Ֆիլիպսի այցի նպատակը դա էր: Ըստ Մանոյանի՝ հանձնաժողովի ստեղծումը երկու պատճառ ունի. 1. ԱՄՆ-ն ձգտում է բարձրացնել Թուրքիայի դերը տարածաշրջանում, եւ դրա համար պետք է բարելավել հարաբերությունները Հայաստանի հետ: 2. Ֆիլիպսը ԱՄՆ պետքարտուղարությունից ստացել է գումար եւ պետք է դրա ծախսման արդյունավետությունը հաջողի: Մինչդեռ հանձնաժողովի նպատակը Ցեղասպանության միջազգային ճանաչման աշխատանքներին խոչընդոտելն է, եւ այդ ուղղությամբ նրանք հաջողություն արձանագրեցին: Եվրախորհրդարանը Թուրքիայի Եվրամիության անդամության տարեկան զեկույցից դուրս թողեց Ցեղասպանությունը ճանաչելու պայմանը, պատճառաբանելով «հաշտեցման հանձնաժողովի» ստեղծումը: Մի քանի ամսից, իհարկե, այդ սխալն ուղղվեց:

Սակայն եթե հանձնաժողովի նպատակը Ցեղասպանության ճանաչման աշխատանքներին հարվածելն է, այդ դեպքում ինչու հանձնաժողովի բավական գործնական մասն է կազմել այնպիսի ազդեցիկ լոբբիստական կառույց, ինչպիսին Ամերիկայի հայկական համագումարն է. ի պատասխան մեր այս հարցադրման ՄԱԱ-ի հյուրը նկատեց. «Այս հանձնաժողովը ԱՄՆ-ի հայկական լոբբին տկարացրեց, եթե չասենք պառակտեց, եւ մենք ուզում ենք, որ հաղթահարենք դա եւ վերականգնենք այդ աշխատանքները: ԱՀՀ-ն այն կառույցն է, որի հիմնադրման մեջ ՀՅԴ-ն դերակատարում ունեցավ, եւ նպատակն այն էր, որ ԱՄՆ-ում հայկական լոբբին լինի ուժեղ եւ միասնական, քաղաքական եւ ֆինանսական ներկայացուցիչները միասնաբար լոբբիստական աշխատանքներ տանեն, սակայն երբ ԱՄՆ-ի կառավարությանը հաջողվեց, որ համագումարի մեջ մտած մարդիկ մտնեն իր ազդեցության տակ, այդ պահից տարակարծություն սկսվեց, եւ դաշնակցությունը դուրս եկավ այնտեղից», ընդգծեց ՄԱԱ-ի հյուրը:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Տարեցտարի գերմանացիներն առավել համարձակ են խոսում Հայոց ցեղասպանության մասին

Ապրիլի 20-ին ժամը 17-ին Մայնի Ֆրանկֆուրտի Փաուլսկիրխեում կայացած 1915-ի Հայոց ցեղասպանության հիշատակի երեկոն Գերմանիայի տարբեր քաղաքներում ողջ շաբաթ անցկացված ապրիլքսանչորսյան տարբեր միջոցառումների սկիզբը դրեց: Վերոնշյալը, որի մասին դրական անդրադարձ եղավ տեղական մամուլում, («Frankfurter Rundschau», «Die Welt») Գերմանահայոց կենտրոնական խորհրդի կազմակերպած գլխավոր միջոցառումն էր: 940 տեղանոց դահլիճում դատարկ աթոռներ համարյա թե տեսանելի չէին, ներկաների թվում երկրի տարբեր անկյուններից ժամանած հայեր, գերմանացի քաղաքական գործիչներ ու պատմաբաններ, Հայոց ցեղասպանության ճանաչմամբ Թուրքիայի ժողովրդավարացումը պայմանավորող գերմանաբնակ թուրքեր (հիմնականում Ալի Էրթեմի գլխավորած «Միություն ընդդեմ ցեղասպանության» խմբից), ովքեր հուշահանդեսից առաջ Թուրքիային գործած ոճիրը ճանաչել տալու կոչ-պաստառներով դուրս էին եկել փողոց խաղաղ ցույցի: Ներկաներին ողջույնի խոսք հղեցին Գերմանահայոց կենտրոնական խորհրդի նախագահ Շավարշ Հովասափյանը, Ֆրանկֆուրտի քաղխորհրդից Ուլրիխ Քասպարը, ԳԴՀ-ում ՀՀ դեսպան Կարինե Ղազինյանը: ՀՀ իշխանությունները բարձր են գնահատում Հայոց ցեղասպանության գործում սփյուռքի ջանքերը, շեշտեց տիկին դեսպանը նշելով, որ հիմնախնդրի տերը ողջ հայ ժողովուրդն է: Հայաստանը դեմ է Հայոց ցեղասպանությունը որպես պատմագիտական հարց ներկայացնելուն՝ դիտարկելով որպես քաղաքական հարց՝ հայ-թուրքական հարաբերությունների համատեքստում, իր հայերեն ելույթում նշեց տիկին Ղազինյանը: Բրանդենբուրգի երկրամասի կրթության, երիտասարդության եւ սպորտի նախարար Շտեֆեն Ռայխեի, ինչպես նաեւ Մայնի Ֆրանկֆուրտի Յոհան Վոլֆգանգ Գյոթե համալսարանից, Ֆրից Բաուեր ինստիտուտի տնօրեն դոկ., պրոֆ. Միշա Բրումլիկի ելույթները հույս ներշնչեցին, թե անցյալ դարասկզբին մեզ հետ կատարվածը միայն մեր ողբերգությունը չէ, պատասխանատվության, հատուցման մասին տարեցտարի ավելի շատ է խոսվելու գերմանացի մտավորական, քաղաքական շրջանակների կողմից, որքան էլ 2,5 միլիոն թուրքերի՝ գերմանական հողում աճող ներկայության: Ինչքան էլ ամբիոնից հետաքրքիր ու համարձակ, քաղաքական բաց տեքստով ելույթ հնչի, այդուհանդերձ առանց չափածոյի (գերմաներեն հնչեցին Օսիպ Մանդելշտամի, Դանիել Վարուժանի, Վահան Թեքեյանի, Գրիգոր Պլտեյանի ստեղծագործություններից), առանց Կոմիտաս հնչեցնելու դժվար է սպեղանի դնել մեր 87-ամյա չսպիացող վերքին: Դաշնամուրի առջեւ Սերուժ Գրաճյանն էր՝ հրաշալի իր կատարման մեջ, դաշնամուրի մոտ այսօրվա համաշխարհային օպերային բեմի մեր պայծառ լուսաստղ՝ Հասմիկ Պապյանը, ում մորմոք ձայնին համահունչ դահլիճն ամենամեծ գնահատականն է տալիս՝ հուզված է:

Ապրիլի 24-ին, ի թիվս այլ երեկոների, հուշահանդեսներ կայացան Քյոլնում եւ Բեռլինում: Ս. Սահակ Մեսրոպ առաջնորդանիստ եկեղեցում ելույթ ունեցան Քյոլնի քաղաքագլուխը, Քյոլնի համալսարանի պատմաբան պրոֆ. Յոսթ Դյուլֆերը, Յոհաննես Լեփսիուսի թոռ Մանֆրեդ Աչկեն: Ներկաների մեջ էր նաեւ Բունդեսթագի պատգամավոր Ջեմ Էոզդեմիրը: Իսկ ԳԴՀ մայրաքաղաքում, հավարտ մատուցված պատարագի ներկաներն ունկնդրել են ՀՀ դեսպան Կարինե Ղազինյանին, Բեռլինի Ազատ համալսարանից պատմաբան Վոլֆգանգ Վիփերմանին, Բեռլին-Բրանդենբուրգի ավետարանչական եկեղեցու գլխավոր կառավարիչ Հանս Ուլրիխ Շուլցին: Բեռլինում շաբաթավերջին մեկ ուրիշ հավաք է նախաձեռնել Թեսա Հոֆմանը՝ հայերը, հույներն ու ասորիները ցեղասպանության մասին խոսում են մեկ ձայնով: Բեռլինի թուրքական հյուպատոսության առջեւ հայերն իրենց ամենամյա բողոքի ցույցը կազմակերպում են շաբաթ՝ ապրիլի 27-ին:

Արդեն երկրորդ տարին է, ինչ ապրիլի 24-ին մեր Հիշողությունը գերմանական օրաթերթի նյութ է դառնում՝ Բոխումի Սփյուռք եւ ցեղասպանություն ինստիտուտի տնօրեն Միհրան Դաբաղի հոդվածներով: Այս տարի «Զյուդդոյչե ցայթունգում» նրա հեղինակած «Ցեղասպանության վերջին փուլն ուրացումն է» վերնագրյալ հոդվածն է, (ի դեպ, նույն էջում թերթն անդրադարձել էր մեր հայրենակից Սարգիս Ղազարյանի «Ավետիս» սիմֆոնիային, որը Վիեննայի ֆիլհարմոնիկը հնչեցրել էր ապրիլի 22-ին Վիեննայում): Գերմանական մամուլի, ակադեմիական, համալսարանական շրջանակների հետաքրքրությունը հույս է ներշնչում, որ քաղաքական ամբիոններում հարցը շրջանցելն այլեւս այնքան էլ դյուրին չի լինելու: Օդի մեջ փոփոխություն նկատելի է, ֆրանկֆուրտյան երեկոյից տպավորված մեզ է փոխանցում Միհրան Դաբաղը: Փակ ճակատները սկսում են բացվել, Գերմանահայոց կենտրոնական խորհրդի քաղաքական գործիչներին ուղարկված հրավերներին գրավոր պատասխանել են 50-60-ը, ինչը նախկինում չի եղել, առաջընթացի մասին խոսելով նկատել է տալիս ԳԿԽՀ փոխատենապետ Րաֆֆի Պետիկյանը:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ,
Գերմանիա

Արաբ իշխանուհիներին գեղեցկացնող զարդերը՝ նաեւ մեզ համար

Երեկ ամերիկյան առեւտրի պալատը Հայաստանում կազմակերպել էր հանդիպում լիբանանահայ Գեւորգ Խաչերյանի հետ: Նրա ստեղծագործությունները (զարդեր, հագուստի աքսեսուարներ) հիմնականում պղնձից են արծաթապատ կամ ոսկեպատ: Արաբ իշխանուհիների համար զարդեր պատրաստող վարպետն ինքնուս է, ոչ մեկից եւ ոչ մի տեղ չի սովորել, թե ինչպես աշխատի մետաղով: Դրա համար էլ 20 տարվա աշխատանքի արդյունքում այսօր Գեւորգ Խաչերյանն իրեն համարում է մասնագետ, թերեւս վարպետ, ինչպիսին, օրինակ, արաբական աշխարհում եւ իր ընտրած բնագավառում այլեւս չկա:

Ըստ նրա, իր ստեղծագործությունները ոչ մի օրենքի չեն ենթարկվում: Դրանք երեւակայության այնպիսի պատկերներ են, որոնք ձեւ եւ «կենդանություն» են ստանում գլխազարդերի, ապարանջանների, վզնոցների ու մատանիների միջոցով:

Այսօր Հայաստանում ամերիկյան առեւտրի պալատի կողմից «Արմենիա» հյուրանոցում ավանդաբար կազմակերպվող գարնանային պարահանդեսի ընթացքում Հայաստանում առաջին անգամ կցուցադրվեն Գեւորգ Խաչերյանի ստեղծագործությունները, ապա մոտ մեկ շաբաթ էլ դրանք կցուցադրվեն նաեւ վաճառքի համար:

Այս առումով պրն Խաչերյանը չգիտի, թե Հայաստանում ինչպես կընկալեն իր աշխատանքները: Նրան, թերեւս, ժամանակ է հարկավոր, որպեսզի ճանաչի Երեւանն ու Երեւանի աղջիկներին: Թե ինչ գույն են նախընտրում վերջիններս, ինչպիսի ճաշակ ունեն՝ զարդագործը կարող է ճշտել մի քանի օրվա ընթացքում, որ կլինի Հայաստանում:

Արդեն ստեղծագործողը հասցրել էր նկատել, այնուամենայնիվ, որ հայ օրիորդները հագնում են ավելի շատ մուգ գույնի հագուստ: Միօրինակություն կա, ըստ պրն Խաչերյանի, նաեւ հայաստանյան վարպետների գործերում, որոնք, լինելով շատ գեղեցիկ եւ յուրահատուկ կերտվածքի, հաճախ կրկնում են միմյանց:

Գեւորգ Խաչերյանի աշխատանքներն արժե տեսնել, քանի որ դրանք, իհրավի, շատ գեղեցիկ են:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հայոց ցեղասպանության 87-րդ տարելիցին նվիրված միջոցառում Վաշինգտոնում

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ապրիլի 24-ին Վաշինգտոնում ՀՀ դեսպանությունը կազմակերպել էր միջոցառում՝ նվիրված Հայոց ցեղասպանության 87-րդ տարելիցին:

Ինչպես հայտնեցին ԱԳՆ հասարակայնության հետ հարաբերությունների վարչությունից, վաշինգտոնահայ համայնքի բազմաթիվ ներկայացուցիչների առջեւ ելույթ է ունեցել ԱՄՆ-ում ՀՀ դեսպան Արման Կիրակոսյանը: Դեսպանը խոսել է Հայաստանի Հանրապետության արտաքին քաղաքականության մեջ ցեղասպանության հարցի կարեւորության մասին, ինչպես նաեւ կարեւորել Սփյուռքի եւ Հայաստանի միասնականությունն ու համախմբվածությունը:

Վաշինգտոնի Հայ Առաքելական երկու եկեղեցիների հոգեւոր հայրերը կատարել են հոգեհանգստի արարողություն:

Հայկական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները եւ առանձին անհատներ ծաղկեպսակներ են տեղադրել խաչքար-հուշարձանի մոտ:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայկական ժողովրդային շարժումը Ցեղասպանության 87-րդ տարելիցի առթիվ Երեւանի կամերային երաժշտության տանը ապրիլի 27-ին, ժամը 14:00-ին կազմակերպել է համերգ: Մուտքն ազատ է:

ԱԶԳ

Տնտեսություն

Տրամվայ. էկզոտիկա՞, թե՞ պարզապես փոխադրամիջոց

«Ազգը» բազմիցս անդրադարձել է տրամվայի հավախակայանի խնդիրներին: Մասնավորապես, տրամվայի թ. 1 եւ 2 երթուղիների փակման հետ կապված քաղաքապետարանի որոշմանն ու դրա արձագանքներին: Ի դեպ, այս խնդրով է զբաղվում նաեւ «Ալիք» արհեստակցական միությունը ելնելով իր անդամների շահերի պաշտպանությունից: Այս օրերին այդ երթուղիների գծերի ապամոնտաժման աշխատանքներն արդեն իրագործվում են:

«Եր. էլ. տրանսպորտ» ՊՓԲԸ-ի կազմ ներառված տրամվայի մասնաճյուղը (տրամվայի հավախակայան) զուրկ է իրավաբանական անձի կարգավիճակից: Այն այսօր իրականացնում է 2 երթուղի՝ 5-րդը եւ 7-րդը:

Ինչպես տեղեկացանք տրամվայի մասնաճյուղի ղեկավարությունից, հավախակայանի հզորությունը, թ. 1 եւ 2 երթուղիների փակումից հետո, կրճատվել է մոտ 25 տոկոսով: Հետեւաբար, գծամաս դուրս գալու պատրաստ վագոններն ու վարորդներն այլեւս պետք չեն, թեեւ համաձայն երթուղիների փակման քաղաքապետարանի որոշման, նշված երթուղիների աշխատակիցներն ու վագոնները տեղավորվել են մյուս գործող երթուղիներում: Ընդ որում, տեղավորվել են ավելի քիչ աշխատելու, ավելի շատ հանգստանալու տարբերակով:

Տրամվայի մասնաճյուղի 1-2 նոր երթուղի թողարկելու առաջարկները միայն բացասական պատասխանի են արժանացել: Մասնաճյուղի ղեկավարությունը կարծում է, որ նման մոտեցումը լուրջ չէ, քանի որ «վնասաբեր» աշխատանքը կարող է էապես փոխվել, եթե երթուղին թողարկվի ունեցած ողջ հնարավորությամբ:

Վերջերս տրամվայի մասնաճյուղը դիմել է «Եր. էլ. տրանսպորտ» ՊՓԲԸ-ին երթուղի բացելու նոր առաջարկով՝ Բութանիա վերջնականգառից (նախկին 2-րդ երթուղու) մինչեւ Մալաթիա շուկա (1-ին երթուղու վերջնականգառ):

Այն հարցին, թե ինչ պատճառաբանությամբ են փակվել թ. 1 եւ 2 երթուղիները եւ որքանով է դա հիմնավորված, տրամվայի մասնաճյուղի շահագործման բաժնի պետ Ա. Պետրոսյանը պատասխանեց, որ նման որոշում կայացնելու համար քաղաքապետին ներկայացվել է «ոչ մի լուրջ տրամաբանական վերլուծության հետեւանք չհանդիսացող մի հետազոտություն»: Այդ «վերլուծությունը» ներկայացվել է «Եր. էլ. տրանսպորտ» եւ քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության կողմից, թե իբր փակված երթուղիներն ավելի վնասաբեր են:

Ըստ Ա. Պետրոսյանի, նման եզրահանգումն արվել է առանց խոր վերլուծության հաշվի առնելով միայն մեկ ցուցանիշ, որ 1 կմ-ի համար տրամվայն օգտագործում է ավելի շատ հոսանք, քան տրոլեյբուսը: Վերլուծության անճշտությունը փաստվում է նրանով, որ 2001 թ. դեկտեմբերին թ. 1 եւ 2 երթուղիների փակումից հետո վնասները պիտի նվազեին, բայց տեղի է ունեցել հակառակը:

Իսկ թե ինչո՞ւ է վնասով աշխատող տրամվայի մասնաճյուղն ուզում առանձնանալ, վերջինիս ղեկավարությունը փաստեց, որ դա հակահարցադրում է: Եթե վնասով է աշխատում եւ պետք է փակել, ապա թող փակվի ինքն իրեն:

Տրամվայի մասնաճյուղը շատ խնդիրներ ունի, որոնք անմիջապես լուծելու հարցեր չեն: Մասնավորապես, տրամվայների օգտագործած քարշային հոսանքը տրվում է 1 կվտ-ը 25 դրամ արժեքով: Բացի վագոններից եւ վարորդներից, մնացյալի հետ, ըստ էության, տրամվայի մասնաճյուղը գործ չունի: Ինչպես նաեւ, իր առաջարկներին միայն բացասական պատասխան ստանալով մասնաճյուղն ի զորու չէ հաղթահարելու վնասաբերությունը:

Հետաքրքրական է, որ վնասաբեր համարվող տրամվայի համեմատությամբ շահութաբեր են երթուղային տաքսիները, որոնք ոչ միայն էկոլոգիապես աղտոտում են միջավայրը, այլեւ դրանց մեծ մասը տեխնիկական մաշվածությամբ մի բան էլ «առաջ» է տրամվայներից:

Վերը նշված հարցերի վերաբերյալ տեղեկացանք նաեւ Երեւանի քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության պետ Ա. Բարսեղյանից: Նա նշեց. «Տրամվայի մասնաճյուղն իրավասու չէ գնահատական տալու Երեւանի քաղաքապետի որոշման հիմնավորվածությանը, պատրաստ է սրբորեն կատարել ցանկացած որոշում: Իրենք կարող են ունենալ կարծիք եւ առաջարկության տեսքով ներկայացնել քաղաքապետարանի համապատասխան ստորաբաժանումների քննարկմանը:

Ինչ վերաբերում է թ. 1 եւ 2 երթուղիների փակման հիմնավորմանը, ապա դրանք են. նախ, այդ երթուղիներն ամենաանարդյունավետ շահագործվողներն էին, դրանց ֆինանսատնտեսագիտական ցուցանիշներն ամենացածրն էին, նաեւ կար Երեւանի քաղաքաշինական խորհրդի որոշում ապամոնտաժելու Խանջյան փողոցի տրամվայի գծերը»:

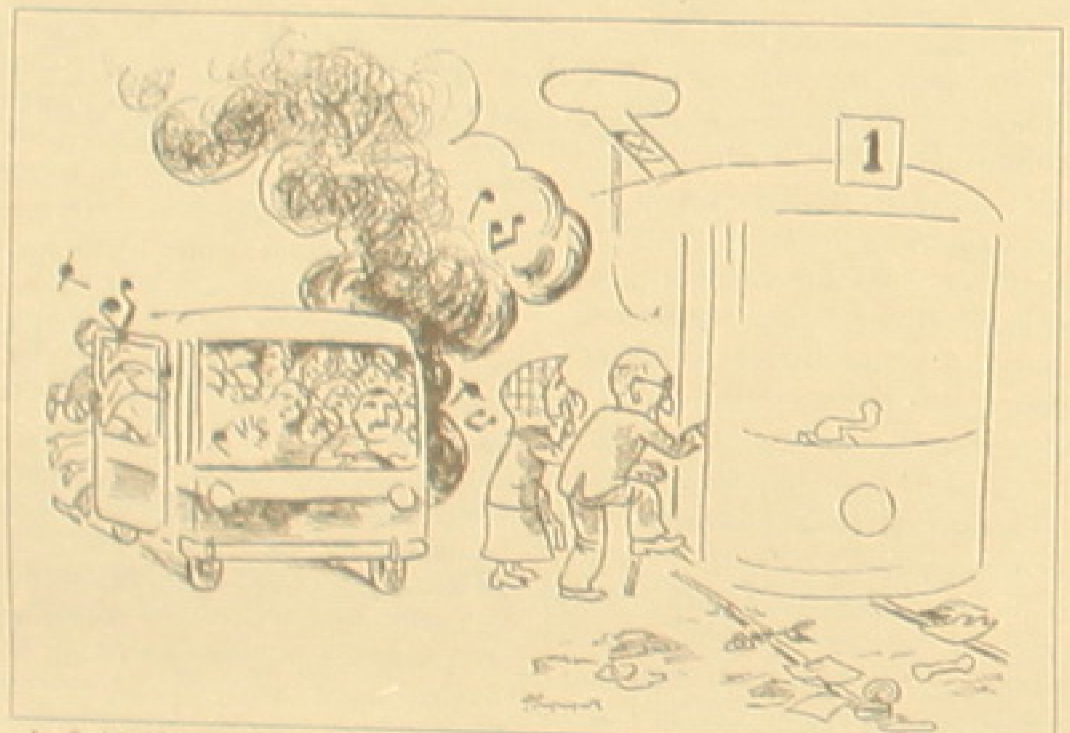

Տրանսպորտի վարչության պետը նշեց նաեւ, որ տրամվայի մասնաճյուղից հոսանքը գանձվում է ոչ թե 25 դրամ/1 կվտ, այլ միջինացված՝ 21,2 դրամ արժեքով, որը սահմանում է էներգետիկայի հանձնաժողովը: Ըստ Ա. Բարսեղյանի, էլեկտրատրանսպորտը չի կարող աշխատել առանց վնասի, ուստի չի կարող գոյատեւել առանց պետական լուրջ աջակցության: Այլ հարց է, որ անցյալ տարի ներկայացված բյուջետային հայտով պահանջված գումարները բյուջեի նախագծում տեղ չեն գտել, ինչով էլ պայմանավորված է էլեկտրատրանսպորտի ծանր ֆինանսական վիճակը:

Ինչ վերաբերում է հազարավոր «մեսական տոմսով» երթեւեկողներին, ապա այդ մեսականների պատճառով չստացված եկամուտները պարբերաբար պիտի փոխհատուցվեն պետության կողմից, որը, սակայն, չի արվում սկսած 1999 թ. չորրորդ եռամսյակից:

Այն հարցին, թե էլեկտրատրանսպորտի կրճատումը չի՞ նպաստի արդյոք երթուղային տաքսիների կողմից կամայական գնային քաղաքականություն վարելուն (ի դեպ, երթուղային տաքսիների զգալի մասը տեխնիկապես անբավարար վիճակում է), տրանսպորտի վարչության պետը պատասխանեց. «Ինչ վերաբերում է տրամվայների «զսպաշապիկի» դեր կատարելուն, ապա եթե չլինի պետական տրանսպորտը սահմանված սակագնով, միկրոավտոբուսների ազատությունն այդ հարցում կմեծանա: Վերջիններիս ցանցը Երեւանում գերհագեցած է, եւ տեխնիկական վիճակի որոշ խնդիրներ կան»: Իսկ թե, ըստ էության, սոցիալապես անապահով խավին սպասարկող տրամվայների երթուղիները կրճատելու փոխարեն հնարավո՞ր է արդյոք մշակել ավելի արդյունավետ օգտագործման ծրագրեր, պրն Բարսեղյանը նշեց, որ այսօրվա դրությամբ «Եր. էլ. տրանսպորտի» 1 մլրդ դրամն անցած պարտքն աճում է ամսեամիս: Եթե պետք է պահել էլեկտրատրանսպորտը, ապա դա պիտի արվի ոչ ներկա վիճակով եւ ոչ էլ նման ֆինանսավորմամբ: Մանավանդ որ տրամվայների, կոնտակտային գծերի եւ մյուս ենթակառուցվածքների վիճակն, ըստ պրն Բարսեղյանի, հուսալի չէ, ուստի եւ անմրցունակ է:

Ինչ վերաբերում է էկոլոգիական հիմնախնդրին, ապա հեռանկարային առումով էլեկտրատրանսպորտում ներդրումներ անելն արդարացված է, սակայն ներդրումների համար գումարներ չկան: Իսկ տրամվայի մասնաճյուղի ներկայացրած հնարավոր ելքի առաջարկներն, ըստ տրանսպորտի վարչության պետի, հիմքում չունեն ոչ մի տնտեսագիտական, ինժեներական հաշվարկ, այլ գործից անտեղյակ մարդկանց բարի ցանկություններ են: Ինչ վերաբերում է առանձնանալու կառուցվածքային առաջարկներին, ապա դա որոշում է «Եր. էլ. տրանսպորտ» ՊՓԲԸ-ի հիմնադիրը, որը նպատակահարմար է գտնում ներկա կառուցվածքը: Տրամվայի երթուղիների փակումից հետո էլ վնասն ավելացել է, որովհետեւ վատ են աշխատում:

Ընդհանրացնելով ուզում եմ նշել, որ ամեն դեպքում տուժում են, առաջին հերթին, այն մարդիկ, ում տրվել է անվճար երթեւեկության տոմս. նրանք չեն կարող օգտվել տրանսպորտից, քանի որ այդպիսին ուղղակի չկա: Տուժում են նաեւ նրանք, ում պետության տված «գումարներն» անգամ բարեխղճորեն ուղեվարձ վճարելուն չեն հերիքի:

Տուժում ենք նաեւ բոլորս, քանի որ պատրաստվում ենք վճարել ավելին, ընդ որում, վճարել նաեւ մեր օդային ավազանն աղտոտելու համար: Մինչդեռ, ըստ էության, նման հիմնախնդիրներին տրվող պատասխանների մեծ մասը խնդիրները վերահասցեագրում են պետությանը: Իսկ ո՞վ է պետությունը, եւ ինչպե՞ս դիմել այդ պետությանը: Իհարկե, միշտ էլ հեշտ է պատասխանատվությունը գցել այնպիսի մի բանի վրա, որն ընդհանրապես մենք բոլորս ենք, բայց կոնկրետ ոչ մեկը:

ՄԱՐԻՆԵ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՄԵԾԱՄՈՐ

Ըստ Պետատոմհսկողության պետի, ՀԱԷԿ-ը անվտանգ է

Հայաստանի Պետատոմհսկողության պետ Աշոտ Մարտիրոսյանը գտնում է, որ այսօրվա դրությամբ Հայաստանի ՀԱԷԿ-ի անվտանգությունը լիովին համապատասխանում է Հայաստանի Հանրապետությունում մշակված անվտանգության նորմաների ու կանոնների պահանջներին: Այդ մասին նա հայտարարեց Ինտերֆաքսին տված հարցազրույցում: Նրա խոսքերով, Մեծամորի ատոմակայանի անվտանգությունը մոտավորապես նույն մակարդակի վրա է, ինչ Բուլղարիայի, Սլովակիայի եւ Ռուսաստանի համանման կայանները: Նա հայտնեց, որ Հայաստանի ԱԷԿ-ի անվտանգության բարձրացման միջոցառումները կատարվում են դրա շահագործման փորձի հիման վրա մշակված ծրագրի, ուրիշ երկրների եւ միջազգային իրավասու կազմակերպությունների (ՄԱԳԱՏԷ, Եվրամիություն եւ այլն) փորձագետների հանձնարարականների համաձայն: Ա. Մարտիրոսյանը նշեց, որ Հայաստանի օդերեւութաբանական պետական ծառայության եւ մյուս իրավասու կազմակերպությունների մասնագետների անցկացրած չափումների արդյունքների համաձայն, Երեւանում գամմա-ճառագայթման հզորությունը բնական ֆոնի սահմաններում է (միջինը ժամում 15-17 միկրոռենտգեն է, չափված արժեքների դիապազոնը 8-32 միկրոռենտգեն/ժամ է):

Հայաստանի Պետատոմհսկողության ղեկավարի կարծիքով, Մեծամորի ԱԷԿ-ը շոշափելի ազդեցություն չի գործում Հայաստանի բնապահպանական իրավիճակի վրա: Նրա խոսքերով, այդ են վկայում շրջակա միջավայրի օբյեկտներում (օդ, մթնոլորտային տեղումներ, հող, բաց ջրամբարների ջրեր, բուսականություն, նստվածքների, տեղական արտադրության սննդամթերքների տվյալներ եւ այլն) տեխնածին ռադիոնուկլիդների պարունակության վերահսկման տվյալները Հայաստանի ատոմակայանի 10 կիլոմետրանոց դիտարկման գոտում: Ա. Մարտիրոսյանը հայտնեց, որ համեմատական վերլուծության արդյունքների համաձայն, Հայաստանի ԱԷԿ-ի դիտարկման գոտու բնակչության համար ճառագայթային վտանգի գործակիցը դրա բնականոն շահագործման դեպքում կազմում է տարեկան 7 X 10^{-8}, ինչը 15 անգամ պակաս է վտանգավոր համարվող տարեկան 10^{-6} մակարդակից: Հայաստանի ատոմակայանի դիտարկման գոտու բնակչության չափաբաժնային բեռնվածությունը կազմում է մեկ մարդու հաշվով 1 միկրոզիվերտ, ինչը 5000 անգամ պակաս է թույլատրելի չափից:

Ինչ վերաբերում է Հայաստանի ԱԷԿ-ը մինչեւ 2005 թվականը փակելու Եվրամիության կոչերին, այս կապակցությամբ Ա. Մարտիրոսյանը նշեց, որ հայկական ատոմակայանի 1980 թ. հունվարի 5-ին շահագործման հանձնված երկրորդ էներգաբլոկի նախագծային ռեսուրսը հաշվարկված է 30 տարվա համար: Նկատի ունենալով Հայաստանի ԱԷԿ-ի վեց տարվա պարապուրդը (1989 թ. առաջին եռամսյակ-1995 թ. նոյեմբեր), կայանը կարող է շահագործվել մինչեւ 2016 թվականը: Բացի դրանից նա հայտնեց, որ 3-4 տարին մեկ իրականացվում են սարքավորումների համակարգի վիճակի ստուգումներ եւ որոշվում են կայանի իրական ռեսուրսները:

Հիշեցնենք, որ Հայաստանի ԱԷԿ-ի գործող երկրորդ էներգաբլոկի հզորությունը կազմում է 400 մեգավատ: Հայաստանի ատոմակայանը ապահովում է երկրում սպառվող էլեկտրաէներգիայի 40 տոկոսը:

ՏԻԳՐԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Հայաստանում Ինտերֆաքսի սեփ. թղթակից
հատուկ «Ազգ»-ի համար

ՓԱՅՏԱՄՇԱԿՈՒՄ

«Մախս» Արցախում ընդարձակում է թեւերը

Անցյալ տարվա ապրիլին Արցախում բացված «Մախս Վուդ» փայտամշակման ձեռնարկությունը երեւանյան հայտնի «Մախս կոնցեռնի» մասնաճյուղն է: Ձեռնարկության բացումը, սակայն, կոնցեռնի արցախյան ծրագրի միակ գործնական արտահայտությունը չէ: Այդ ծրագրի շրջանակներում շահագործման է հանձնվել նաեւ Մարտունու բրոյլերային ֆաբրիկան, որտեղ ներկայումս աշխատում է շուրջ 100 մարդ: Միեւնույն ժամանակ, կոնցեռնը հանրապետության տարածքի ստորին գոտում վարձակալել է 500 հեկտար խոպան հողատարածություն:

«Մախս Վուդ» փայտամշակման ձեռնարկությունը հայ-իտալական համատեղ ձեռնարկություն է, որն զբաղվում է փայտե մանրամասերի արտադրությամբ կիսաֆաբրիկատի ձեւով: Հիմնական փայտանյութն ընկուզենու կոճղարմատներն են: Որպեսզի չոչնչացվեն ընկուզենու անտառները, օգտագործվում են առաջին հերթին չորացած, հիվանդ կամ վաղահաս ծառերը: Այդ գործընթացն իրականացվում է «Արցախանտառ» ՊՓԲԸ-ի եւ համայնքների միջոցով, համապատասխան փաստաթղթերի ձեւակերպմամբ:

Համաձայն կառավարության որոշման, սանիտարական հատման ենթակա միավոր ծառի դիմաց «Մախս Վուդը» պարտավոր է տնկել երկու ընկուզենի: Այս կապակցությամբ, ձեռնարկության տնօրինությունն օրերս 570 ընկուզենու բարձրորակ տնկիներ է բերել Հայաստանից եւ բաժանել համայնքներին:

Նախապես հաստատված բիզնես ծրագրով «Մախս Վուդը» հատկացված շինությունները եւ տարածքը սեփականաշնորհելու համար պետք է նախապես ներդներ 72 մլն դրամ: Ներկա դրությամբ, այդ նպատակով կատարված կապիտալ ներդրումների ծավալը կազմում է ավելի քան 81 մլն դրամ: Կատարվել են զգալի շինարարական աշխատանքներ, ձեռք են բերվել եւ տեղադրվել ժամանակակից սարքավորումներ: Նոր տեխնոլոգիաների յուրացման համար մասնագիտական ուսուցման նպատակով Իտալիայից Արցախ են ժամանել մասնագետներ, որոնք կարճ ժամանակում տեղում իրականացրել են արտադրական ուսուցումը, ընդ որում՝ գոհ մնալով տեղացի կադրերի ներունակությունից:

Այսօր ձեռնարկությունում աշխատում է 32 մարդ: Եվս 10 հոգի ձեռնարկության գործունեությանը մասնակից են պայմանագրային հիմունքներով: Միջին ամսական աշխատավարձը «Մախս Վուդում» կազմում է 45 հազար դրամ, որը միշտ էլ ժամանակին վճարվում է:

Ձեռնարկությունը չունի եկամտահարկի, գույքահարկի ու բնապահպանության պարտքեր: Ժամանակին մուծվել է նաեւ կենսաթոշակային հիմնադրամի շուրջ 2.5 մլն դրամ կազմող հարկը: Նախատեսվում է առաջիկայում ընդլայնել արտադրության տեսականին: Մասնավորապես, ծրագրված է թողարկել գրասենյակային կահույք, ինչպես նաեւ իրականացնել կահույքի նախշազարդերի արտադրություն: Արդեն Իտալիա է առաքվել մշակված փայտեղենի առաջին խմբաքանակը, որի արտադրական որակը, ձեռնարկության ղեկավարության հավաստմամբ, գնորդի գնահատանքին է արժանացել:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

ԱԶԳ

Միջազգային

Նոր անունով, թարմացված կազմով «Թուրք-հայկական հաշտեցման հանձնաժողովը» վերսկսում է երկխոսությունը

2001 թ. հուլիսի 10-ին Հայաստանից, Թուրքիայից, ԱՄՆ-ից եւ ՌԴ-ից «տաղանդավոր եւ տարբեր հայացքների տեր» տասը գործիչներ հայտարարեցին «Թուրք-հայկական հաշտեցման հանձնաժողովի» (ԹՀՀՀ) ստեղծման մասին: Նույն թվականի դեկտեմբերի 11-ին տարածած հայտարարությամբ ԹՀՀՀ հայ անդամները դադարեցրին աշխատանքները՝ հետեւյալ պատճառաբանությամբ. «Մենք տեղեկացանք, որ թուրք անդամները հրահանգել են «Անցումային շրջանի արդարադատության միջազգային կենտրոնին» ձեռնպահ մնալ Հայոց ցեղասպանության նկատմամբ 1948 թ. ՄԱԿ-ի Ցեղասպանության կոնվենցիայի կիրառելիության հարցի քննարկումից: Այս պայմաններում հայ անդամներս ցավով տեղեկացնում ենք, որ ԹՀՀՀ-ն դադարեցնում է իր գործունեությունը»:

Հայաստանի եւ սփյուռքի մամուլի, քաղաքական, պետական գործիչների ճնշող մեծամասնությունը դժգոհությամբ ընդունեց ԹՀՀՀ-ի ստեղծումը եւ ամիսներ շարունակ փորձում էր պարզել այս նախաձեռնության բուն, ներքին նպատակները: Ի սկզբանե նշվում էր, որ ԹՀՀՀ-ն հասարակական նախաձեռնություն է, լրացնում է հայ-թուրքական միջպետական երկխոսության ջանքերը: Մյուս կողմից, ԹՀՀՀ-ն գումարեց երեք նիստ՝ Ժնեւում, Ստամբուլում, Նյու Յորքում, երեքն էլ գաղտնիության պայմաններում, ինչն ավելի կարծրացրեց հայ հասարակության վերաբերմունքը ԹՀՀՀ-ի հանդեպ: Հայաստանում եւ սփյուռքում ձեւավորվեց կարծիք, որ Ցեղասպանության հարցը կասկածի տակ դնելով թուրքերը փորձում են կասեցնել հարցի միջազգային ճանաչման գործընթացը: «Նյու Յորք թայմսը» 2001 թ. հուլիսյան համարներից մեկում գրեց, թե հանձնաժողովի անդամները գաղտնի հանդիպումներ են ունենում ԱՄՆ Կոնգրեսում Հայոց ցեղասպանության բանաձեւի քննարկումների ժամանակներից: «Մենք աջակցեցինք հանձնաժողովին, քանի որ Հայոց ցեղասպանության բանաձեւի հարցում ԱՄՆ Կոնգրեսի համար այլընտրանք էր», այսպիսի պատասխան էին տվել Ամերիկայի հայկական ազգային հանձնաժողովին (ANCA) ԱՄՆ պետքարտուղարությունից: Հանձնաժողովի հայ անդամներից Անդրանիկ Միհրանյանը «Գոլոս Արմենիի» թերթին տված հարցազրույցում (05. 02. 2002 թ.) ասում է. «Հանձնաժողովի նիստերի ընթացքում ժամանակի 90 տոկոսը խլում էին հարցերը, որոնք կապված էին Ցեղասպանության հետ: Բայց ամեն անգամ դիրքորոշումների համաձայնեցման ընթացքում հստակ էր դառնում պարզ մի բան. թուրքական կողմը երբեք համաձայն ոչ մի փաստաթղթում թույլ չի տա «ցեղասպանություն» բառի հիշատակումը»:

Պրն Միհրանյանի հետ համամիտ է թուրքական կողմից Գյունդուզ Աքթանը, որ հարցազրույցներից մեկում ասում է. «Եթե հարցը վերաբերում է 85 տարի առաջ Օսմանյան Թուրքիայում կատարված դեպքերի որակավորմանը, ապա սեղանի շուրջ նստած թուրքերս դա չենք ընդունի որպես ցեղասպանություն»:

Ի՞նչը ստիպեց թուրքերին շփումների մեջ մտնելու հայերի հետ: Լսենք Անդրանիկ Միհրանյանին. «Առաջին հերթին՝ միջազգային հանրության ճնշումը, ընդունված մի շարք բանաձեւերը եւ ամենագլխավորը՝ ԱՄՆ Կոնգրեսի լսումները: Նրանք (թուրքերը) երկյուղած էին այդ վտանգի լրջությունից, քանի որ ամերիկացիներից հետո Ցեղասպանությունը, ամենայն հավանականությամբ, կճանաչեն մյուս պետությունները, եւ ցեղասպան պետության դրոշմը Թուրքիայի իմիջին շատ մեծ վնաս կհասցներ: Մյուս հարցերն ունեն տասներորդական նշանակություն»:

Որպեսզի պրն Միհրանյանի անկեղծ խոստովանությունը մերկապարանոց չհնչի, բերենք ԹՀՀՀ-ի թուրք անդամ Օզդեմ Սանբերքի խոսքերը. «Մեր նպատակը ճշմարտությունը որոնելը չէ, այլ՝ ապագայի համար նոր հորիզոններ բացելն ու փոխըմբռնմանը նպաստելը: Մեր հանձնաժողովի գլխավոր նպատակն է խոչընդոտել ամեն տարի ԱՄՆ Կոնգրեսի եւ արեւմտյան երկրների խորհրդարանների առջեւ դրված ցեղասպանության ճանաչման նախաձեռնություններին, որոնք հետամուտ են թուլացնելու Թուրքիայի դիրքերը: Մեզ համար կարեւոր է, որ այդ հարցն այլեւս չքննարկվի Կոնգրեսում: Քանի դեռ մենք շարունակում ենք երկխոսությունը, վստահ եմ՝ հարցը չի դրվելու Կոնգրեսի օրակարգում, եւ մենք՝ թուրքերս, շահելու ենք դրանից: Տեսնելով, որ թուրքերի եւ հայերի միջեւ երկխոսություն է տեղի ունենում, Կոնգրեսն այդ հարցը քննարկելու պահանջ չի զգալու»:

Երրորդ երկրի կողմից ֆինանսավորվող եւ քաջալերվող հանձնաժողովը, տվյալ դեպքում՝ ԹՀՀՀ-ն, չի կարող անկախ գործել: Ավելին՝ այն վերահսկելի է: Սանկամտություն կլիներ կարծել, թե հանձնաժողովի հայ անդամները միակողմանի դադարեցրին աշխատանքները առանց ԱՄՆ-ից «հավանություն» ստանալու: Մեզ մնում է արձանագրել. ԹՀՀՀ-ն կատարեց իր «առաքելության» առաջին մասը:

Մոտ ապագայում նոր անունով, թարմացված կազմով ԹՀՀՀ-ն վերսկսում է երկխոսությունը: Հանձնաժողովի նոր անունը, կազմի փոփոխությունն արդեն երկրորդական են: Սկսվում է երկխոսության երկրորդ մասը, ինչը պաշտոնական Երեւանին կարող է դնել չափազանց բարդ արտաքին քաղաքական իրավիճակում, ենթարկել հոգեբանական, քաղաքական ճնշումների:

Մեր տպավորությամբ, Ցեղասպանության հարցն արդեն կդառնա տասներորդական, առաջնային կլինի հայ-թուրքական հարաբերությունների հաստատումը, ինչքան էլ հավաստիացումներ հնչեն, թե հանձնաժողովը չի փոխարինում հայ-թուրքական միջպետական երկխոսությանը: Խնդիրը ոչ թե Անկարա-Երեւան կապերի հաստատումն է, այլ հնարավոր այն իրավիճակը, երբ Հայաստանը պարտադրված լինի ընդունել հայ-թուրքական հարաբերություններ հաստատելու թուրք-ամերիկյան սցենարը: Ի սկզբանե պարզ էր, որ ԹՀՀՀ-ն Վաշինգտոնի համար կարող էր ծառայել եւ Երեւանի, եւ Բաքվի վրա քաղաքական եւ հոգեբանական ճնշման միջոց: Հայ-թուրքական սահմանի շրջափակումը վերացնելու ԱՄՆ-ի եւ Թուրքիայի ամեն մի ակնարկ հիստերիկ տրամադրություններ է առաջ բերում Ադրբեջանում, իսկ Հայաստանի ռազմավարական դաշնակիցներ Ռուսաստանն ու Իրանը Երեւանի վրա ատամներ են կրճտացնում:

Հայ-թուրքական «ճակատում» պաշտոնական Երեւանի այսօրվա «անկյունված» վիճակը կարող է շատ թանկ նստել: Մայիսի 14-ին սպասվում է Օսկանյան-Ջեմ հանդիպում, ինչը, անկախ արդյունքներից, անհրաժեշտություն է եւ ողջունելի: Այլապես, հայ-թուրքական հարաբերությունների ընթացքը մի քանի բախտախնդիրների քմայքներին թողնելու դեպքում Երեւանը շատ կզղջա:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Հունական «մարդասպան վիրուսի» վերաբերյալ լուրերը չափազանցություն են

Ռուսական եւ ապա հայկական մի շարք ԶԼՄ-ներում հաղորդումներ են հրապարակվել Հունաստանի որոշ մարզերում իբր հայտնված «մարդասպան վիրուսի» մասին: Տագնապելու հարկ չկա, սակայն հարկ է նշել, որ Աթենքի իշխանություններն իրենք են ակամա նպաստել խուճապի տարածմանը: Հայտարարելով, թե անհանգստության պատճառ չկա, Հունաստանի կառավարությունը կարգադրեց, որպես «կանխիչ միջոցառում», գրեթե 3 շաբաթով փակել բոլոր համալսարանները, դպրոցներն ու մանկապարտեզները, ապա չեղյալ հայտարարվեցին բոլոր զորավարժությունները: Մարդիկ մտածեցին, թե իրենցից ինչ-որ ահավոր բան են թաքցնում:

Իրականում տեղի է ունեցել այն, որ վերջին շաբաթվա ընթացքում հույն բժիշկները 39 հիվանդների տվել են «սրտամկանի բորբոքում» ախտորոշումը: Ենթադրվում է, որ պատճառը գրիպին հաջորդած բարդացումներն են: «Իզվեստիա» թերթի տվյալներով, հիվանդների մեծ մասն արդեն դուրս է գրվել հիվանդանոցներից. բժիշկների հսկողության տակ է ընդամենը 8 մարդ: 11 միլիոնանոց երկրում արձանագրվել է ընդամենը 3 «կասկածելի» մահացու դեպք: Խիստ հազվադեպ է «մարդասպան վիրուսն» ախտահարում սրտամկանը. հիվանդությունը սովորաբար ուղեկցվում է տենդով, փորհարինքով եւ կրծքավանդակի ցավերով:

Հույն բժիշկները հավաստիացնում են, որ նման «մարդասպան վիրուս» երկրում հայտնվում է ամեն տարի գրեթե միեւնույն ժամանակ: Իսկ չհիվանդանալու լավագույն միջոցը... ձեռքերը լավ լվանալն է: Չի բացառվում նաեւ «զբոսաշրջային» վարկածը. Միջերկրական ծովում Հունաստանն ունի մրցակից երկրներ, որոնց ձեռնտու է վիրուսին վերաբերող սարսափների ուռճացումը՝ օտարերկրացի զբոսաշրջիկներին դեպի իրենց հրապուրելու համար:

Ի դեպ, Հունաստանի դեսպանատնից երեկ ստացված պարզաբանման մեջ եւս նշվում է, որ Հունաստանի իշխանությունները, բժշկական փորձագետները հանրության համար անվտանգ են համարում հիշյալ վիրուսը, որը սրտամկանի բորբոքում առաջացնում է «խիստ հազվադեպ»: Փաստաթղթում ընդգծվում է, որ ձեռնարկված բոլոր միջոցները զուտ նախազգուշական բնույթ են կրում, դեպի Հունաստան եւ Հունաստանից ուղեւորությունները չեն սահմանափակված: Դեսպանությունը որոշ ԶԼՄ-ներում «մարդասպան վիրուսի» վերաբերյալ հրապարակված հաղորդումները համարում է անհիմն, չարդարացված եւ չափազանցված:

Պ. Ռ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Թարիք Ազիզը չի կասկածում, որ ԱՄՆ-ը կհարձակվի Իրաքի վրա

ԲԱՂԴԱԴ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Միացյալ Նահանգները կհարձակվի Իրաքի վրա, եթե անգամ այդ երկիր թույլատրվի միջազգային զինվորական տեսուչների մուտքը, հայտարարել է Իրաքի փոխվարչապետ Թարիք Ազիզը: Հինգշաբթի Բաղդադում Իրաքի ժողովրդին սատարող եվրոպական կազմակերպությունների հարյուրից ավելի ներկայացուցիչների առջեւ ունեցած իր ելույթում նա հիշեցրել է Վաշինգտոնի այն հայտարարությունը, թե իր «գլխավոր նպատակը Իրաքի կառավարությունը փոխելն է»: Եթե ԱՄՆ-ը ցանկանա հասնել դրան, «ապա նրան հարկ կլինի ներխուժել երկիր եւ կռվել երկրի յուրաքանչյուր բնակչի հետ», ընդգծել է փոխվարչապետը:

Բլերը Հուսեյնին անվանել է «վտանգավոր տղա»

ԼՈՆԴՈՆ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերը կրկին հանդես է եկել ողջ աշխարհի ահաբեկիչներին ԱՄՆ հայտարարած պատերազմի պաշտպանությամբ: «Գարդիան» թերթի թղթակցին Բլերը նշել է, որ Բրիտանիային անհրաժեշտ է պաշտպանել ԱՄՆ հնարավոր ռազմական ակցիան ընդդեմ Իրաքի, քանի որ «այդ տղան (Իրաքի առաջնորդը) շատ վտանգավոր է: Մենք չպետք է դրան անփույթ վերաբերվենք»:

Բուշն Իսրայելից պահանջեց շտապ հետ քաշել զորքերը

ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը երեկ ABC հեռուստաընկերությամբ հեռարձակված հարցազրույցում Իսրայելից պահանջեց շտապ դուրս բերել զորքերը պաղեստինյան տարածքներից, այլապես Թել Ավիվը չի ստանա հակաահաբեկչական պայքարի համար խոստացված 200 մլն դոլարանոց օգնությունը: Իսկ պաղեստինցիները, ըստ Բուշի, «պարտավոր են առավելագույնն անել ահաբեկչությունը դադարեցնելու համար»:

Բուշն այս հայտարարությունն արեց իր տեխասյան ագարակում Սաուդյան Արաբիայի գահաժառանգ Աբդալլայի հետ վարած երկժամյա բանակցություններից հետո: Հանդիպման առիթը Իրաքի հարցի քննարկումն էր, բայց իրականում ավելի շատ խոսվել է մերձավորարեւելյան հակամարտության մասին: Նախօրեին Աբդալլայի մերձավորներից մեկը «Նյու Յորք թայմսին» հայտարարել էր, թե սաուդցի գահաժառանգը պատրաստ է նավթի գործոնն օգտագործել եւ նույնիսկ վերջ դնել ամերիկա-սաուդյան բարեկամությանը, եթե ԱՄՆ-ը ճնշում չբանեցնի Իսրայելի վրա: Իսրայելյան զորքերի հետքաշումից հետո, ըստ Աբդալլայի, պետք է միջազգային խորհրդաժողով անցկացվի իսրայելա-պաղեստինյան հակամարտության լուծման նպատակով:

BBC-ի տվյալներով, բանակցությունների ընթացքում Աբդալլան Բուշին զգուշացրել է, որ եթե ԱՄՆ-ը շարունակի մատների արանքով նայել Պաղեստինում իսրայելյան բանակի գործողություններին, ապա նավթ արտահանող արաբական երկրների եւ ԱՄՆ-ի հարաբերությունները կարող են կտրուկ վատանալ: Աբդալլայի կարծիքով, պաղեստինցիների դեմ Իսրայելի գործողությունները չի կարելի համարել հակաահաբեկչական պատերազմի բաղկացուցիչ մաս: Ընդառաջելով սաուդցի գահաժառանգին՝ Բուշն արեց վերոհիշյալ կտրուկ հայտարարությունը: Նախագահի վարչակազմն էլ դեմ արտահայտվեց հակաահաբեկչական պայքարում Իսրայելին 200 մլն դոլար հավելյալ օգնության հատկացմանը:

ԱՄՆ-ի հովանավորյալ Իսրայելին ուղղված նման վերջնագրային խիստ հայտարարության դիմաց Բուշն Աբդալլայից պահանջեց հրապարակավ հերքել այն լուրերը, թե Սաուդյան Արաբիան կարող է հետեւել Իրաքի օրինակին եւ նավթ չարտահանել ԱՄՆ: Աբդալլան համաձայնեց նավթն իբրեւ զենք չօգտագործելու պահանջին՝ դրանով իսկ մեծ գոհունակություն պատճառելով Ջորջ Բուշին:

Պ. Ռ.

Իսրայելը խրախուսում է ֆրանսիացի հրեաների ներգաղթը

Իսրայելի կառավարությունը գտնում է, որ Ֆրանսիայում բնակվող հրեաների ներգաղթը «պահի հրամայականն է»: Այդ կապակցությամբ կառավարությունը որոշել է ստեղծել հատուկ հանձնաժողով, որը կուսումնասիրի նման ներգաղթի հետ կապված կոնկրետ խնդիրները (կացարան, աշխատանք եւ այլն): Իսրայելի ներքգործնախարարության խոսնակը Ֆրանսպրեսի թղթակցին խոստովանել է, որ տվյալ գործողությունների ձեռնարկումը պայմանավորված չէ ֆրանսիացի հրեաների ինչ-ինչ անհետաձգելի պահանջներով. պարզապես Իսրայելն ուզում է պատրաստ լինել ի դեպս նրանց ներգաղթի:

Վիճակագրությունը ցույց է տալիս, որ Ֆրանսիայում բնակվող հրեաներն իրականում այնքան էլ չեն երազում Իսրայել մեկնելու մասին: Ֆրանսիայում գործող հրեական գործակալության պաշտոնյաներից մեկը վերջերս խոստովանել է, որ «չնայած Ֆրանսիայում ստեղծված հակահրեական մթնոլորտին, 2001 թ. Իսրայել են արտագաղթել ընդամենը 1200 հրեաներ»:

Նույն աղբյուրի տվյալներով, 2000 թ. համեմատությամբ մեկնողների թիվը նույնիսկ նվազել է 20 տոկոսով:

Պ. Ռ.

Բեռլինյան նոր պատք

Բեռլինի միջազգային փառատոնը աշխարհի կարեւորագույն կինոֆորումներից մեկն է, որն իր հեղինակությամբ զիջում է միայն Կաննին: Հայաստանի կինոգետների եւ կինոլրագրողների ասոցիացիայի FIPRESCI-ի ՀՀ ազգային բաժանմունքի նախագահ Սուսաննա Հարությունյանը արդեն վեցերորդ անգամ է մասնակցել փառատոնին:

– Այս տարի Բեռլինալեի տնօրինությունը փոխվել էր, իսկ դա որոշակի փոփոխություններ է ենթադրում նախկինի համեմատ: Ի՞նչ տեղաշարժեր կային, որ արժանի են առանձնակի ուշադրության:

– Վերջին տարիներս Հոլիվուդի ներկայությունը շատ զգալի էր: Ամերիկացիները ավանդաբար հակված են դեպի Կանն ու Վենետիկը, իսկ Բեռլինալեն ձգտում էր նրանց գրավել իր կողմը. հիմնական ծրագրում հոլիվուդյան «մեյնսթրիմի» նմուշներն անպակաս էին: Բայց մյուս կողմից էլ, Բեռլինը ջանում էր պահպանել իր անկախությունը կամ գոնե դրա պատրանքը՝ մրցանակների մեծ մասը բաժին հանելով եվրոպական կինոյին: Այդ միտումն այս տարի ավելի հստակվեց: Ակնհայտ էր, որ փառատոնի նոր տնօրենը՝ Դիթեր Կոսլիկը, նպատակ ունի Բեռլինալեն դարձնել եվրոպական կինոմշակույթի եւ կինոավանդույթների պատվար: Ձուս հոլիվուդյան արտադրանքն այս անգամ գրեթե բացակայում էր: 52-րդ Բեռլինալեն բացահայտորեն եվրոպամետ էր եւ ոչ թե փորձում էր նման տպավորություն ստեղծել:

– Փաստորեն Բեռլինն է՞լ միացավ հոլիվուդյան էքսպանսիային դիմադրելու այն շարժմանը, որ վերջերս թափ է առել Եվրոպայում:

– Ավելին, գուցեեւ այդ ընդդիմության հենադաշտը դառնա, որովհետեւ Կաննում ամերիկացիները դեռեւս նկատելի ազդեցություն ունեն: Իսկ Բեռլինալեն, իմ տպավորությամբ, հավակնում է եվրոպական հենակետային փառատոն դառնալ: Գերմանացիները մեծ ուշադրություն են հատկացնում Բաբելսբերգի իրենց ստուդիային, որը մտադիր են դարձնել համաեվրոպական կինոարտադրության խոշոր բազա: Բեռլինյան փառատոնն իր մեծ շուկայով Հոլիվուդին հակադրվելու այդ ռազմավարության մի մասը կկազմի: Դա է նոր տնօրինության գլխավոր խնդիրը:

– Ուրեմն՝ բեռլինյան նոր դաս, բայց արդեն՝ ընդդեմ հոլիվուդյան էքսպանսիոնիզմի: Իսկ նոր միտումներն ինչպե՞ս էին դրսեւորվում փառատոնի ծրագրում:

– 52-րդ Բեռլինալեն հուզեղ անունների փառատոն էր. այնտեղ կարելի էր տեսնել եվրոպական կինոյի ողջ ներկապնակը: Իրենց նոր գործերով էին ներկայացել Բերտրան Տավերնյեն, Կոստա-Գավրասը, Վիմ Վենդերսը, Իշտվան Սաբոն, Օթար Իոսելիանին, Ֆրանսուա Օզոնը: Նույնիսկ ամերիկացի Ռոբերտ Օլթմանի «Գոսֆորդ Պարկը» անգլիական դրոշմ ուներ եւ իր համայնապատկերային դրամատուրգիական կառուցվածքով հիշեցնում էր անգլիական գրողներին՝ Փառատոնը բացեց Թոմ Թիքվերի «Դրախտը», որը գերմանական կինոյի ճանաչված դեմքերից մեկը նկարահանել է ըստ հանգուցյալ Քիշլովսկու սցենարի: Միայն Գերմանիան փառատոնին մասնակցում էր հինգ նոր ֆիլմով, որոնց թվում էր եւ մեծ հաջողության արժանացած Անդրեաս Դրեզենի «Խորտկարանը»: Ի դեպ, նրա նախորդ աշխատանքներից երկուսը՝ «Գիշերային ստվերները» եւ «Կին ուսիկանը», մեզ ծանոթ են գերմանական կինոյի երեւանյան օրերից: Բեռլինալեի հիմնական ծրագրում եւ «Համայնապատկերի» շրջանակներում ընդգրկված էր նաեւ Արեւելյան Եվրոպան: Բացի այս ամենից, կազմակերպվել էր 60-ականների եվրոպական կինոյի շքեղ հետահայաց ցուցադրություն, որն ի մի էր բերել այդ հագեցած տասնամյակի հունձքը՝ Անտոնիոնիի, Տարկովսկու, Կոնչալովսկու, գերմանացիների, ճապոնացիների գործերը, Պոլանսկու լեհական տարիների եւ Ֆորմանի չեխական շրջանի ֆիլմերը: Որքան ավելի ենք հեռանում 20-րդ դարից, այնքան 60-ականների հոգեւոր փորձը ավելի ու ավելի է կարեւորվում նոր ժամանակներն իմաստավորելու համար:

Թիկվերի «Դրախտը»

– Փառատոնի լավագույն ֆիլմը ճանաչված «Արյունոտ կիրակին», որքան ինձ հայտնի է, հենց այդ տեսանկյունից է անցյալը շաղկապում ներկային՝ վավերագրական ճշգրտությամբ վերականգնելով 1972-ի հունվարի 30-ի ողբերգությունը, երբ Հյուսիսային Իռլանդիայում զինվորականները կրակ բացեցին անզեն ցուցարարների վրա:

– Այդ օրը անդունդ բացվեց անգլիացիների եւ իռլանդացիների միջեւ, եւ ահա, 30 տարի անց անգլիացիներն իրենք են ռեպորտաժի անաչառ, վավերական ոճով պատմում իռլանդական դեպքերի մասին: Փոլ Գրինգրասի ֆիլմը, որ լավ արված, բայց սովորական աշխատանք էր, արժեւորվեց այս առումով, իր քաղաքական հնչողությամբ:

– Իսկ ինչպե՞ս եղավ, որ Բեռլինի գլխավոր մրցանակը կիսեցին այնքան տարարժեք գործեր, ինչպիսիք են «Արյունոտ կիրակին» եւ «Ոգիներից գերվածները» լիամետրաժ ճապոնական մուլտֆիլմը:

Օզոնի «Ութ կինը»

– Այդ անակնկալը փառատոնի ամենամեծ հիասթափություններից մեկն էր: Ճապոնական համակարգչային անիմացիայի ավանդական եղանակով նկարահանված մուլտֆիլմը մանկական պարզ հեքիաթ էր, ոչ Լուիս Քերոլի «Ալիսն» էր, ոչ էլ նույնիսկ հեքիաթ մեծահասակների համար: Ժյուրիի որոշման վրա ներգործել էր կամ նախագահը՝ հնդկուհի Միրա Նաիրը, որի ֆիլմերը դրոշմված են արեւելյան-դեկորատիվ մտածողությամբ, կամ էլ իր դերն էր խաղացել մանկական կինոն խրախուսելու մարտավարությունը:

– «Ամենամեծ հիասթափություններից մեկը» ակնարկում է նաեւ մի ուրիշը: Խոսքն ինչի՞ մասին է, երբ արժե դրան անդրադառնալ:

– Այս տարվա Բեռլինալում կայացավ նախկին խորհրդային հանրապետություններից մի քանիսի ներկայացրած ֆիլմերի շնորհանդեսները: Ուկրաինան մրցութային ծրագիր էր մտել Յուրի Իլյենկոյի «Աղոթք հեթման Մազեպայի համար» ֆիլմով, որն առնվազն զարմանքի տեղիք էր տալիս: 2,5 միլիոն դոլար արժողությամբ այդ «բարոկկոյական կորողը», որ, անկասկած, կասեցրել էր ուկրաինական ամբողջ կինոարտադրությունը, բուտաֆորիական անճաշակ օպերետ էր՝ համեմված հակառուսական հիստերիայով եւ նացիոնալիզմի շնչով: Բայց լատվիացիները, օրինակ, լավ տպավորություն գործեցին՝ արժանանալով մրցանակի: Այս ֆոնին մենք էլ կարող էինք մեր ունեցածը հրամցնել, երբ սովորեինք հրամցնելու, ծիշտ բանակցելու ծեւը:

– Այդ անծեռնհասությո՞ւնն է մեզ խանգարում միջազգային աստղերեզ ելնելու համար:

– Իհարկե: Մենք կինոարտադրանք ունենք, լավ, թե վատ, հարցը սա չէ: Արվեստի տեսակետից գնահատականը հետո է տրվում մրցանակներով կամ թեկուզ հաջողությամբ: Բայց մինչ այդ մենք պետք է յուրացնենք մեր արտադրանքը ներկայացնելու, առաջ մղելու մեխանիզմը: Ֆիլմ նկարահանելը գործի կեսն է, իսկ թե ինչպես ֆիլմը դնել շրջանառության մեջ, առանձին խնդիր է, որը մարդկային ու ֆինանսական ռեսուրսներ է պահանջում: Սա էր փառատոնից քաղած ամենամեծ դասը:

> **Բեռլինալեի հիմնական մրցանակակիրները**
>
> «Ոսկե արջ»՝ լավագույն ֆիլմի համար. «Արյունոտ կիրակի» (ռեժ.՝ Փոլ Գրինգրաս, Մեծ Բրիտանիա-Իռլանդիա), «Ոգիներից գերվածները» (ռեժ.՝ Հայաո Միյաձակի, Ճապոնիա).
>
> «Արծաթե արջ»՝ ժյուրիի գլխավոր մրցանակ. «Խորտկարան» (ռեժ.՝ Անդրեաս Դրեզեն, Գերմանիա).
>
> «Արծաթե արջ»՝ լավագույն ռեժիսորական աշխատանքի համար. «Երկուշաբթի առավոտյան» (ռեժ.՝ Օթար Իոսելիանի, Ֆրանսիա - Իտալիա).
>
> «Արծաթե արջ»՝ կնոջ լավագույն դերակատարման համար. Հալի Բերի («Հրեշների պարահանդես», ռեժ.՝ Մարկ Ֆորսթեր, ԱՄՆ).
>
> «Արծաթե արջ»՝ տղամարդու լավագույն դերակատարման համար. Ժան Գամբլեն («Անցագիր», ռեժ.՝ Բերտրան Տավերնյե, Ֆրանսիա).
>
> «Արծաթե արջ»՝ դերասանախմբի ստեղծագործական նվաճումների համար. «Ութ կին» (ռեժ.՝ Ֆրանսուա Օզոն, Ֆրանսիա).
>
> «Ոսկե արջ»՝ կինովաստակի համար. Կլաուդիա Կարդինալե:

Արժե դիտել

30 ապրիլի, 02.00 Արմենիա

■ **«Վտանգավոր կապեր»** ★★: Ռեժիսոր՝ Սթիվն Ֆրիրս: Դերերում՝ Ջոն Մալկովիչ, Գլեն Քլոուզ, Միշել Փֆայֆեր: ԱՄՆ, 1988:

Շոդերլո դը Լակլոյի նշանավոր վեպի էկրանացումը՝ դավաճանության խաբուսիկ խաղի շուրջ ծավալված 18-րդ դարի բարքերի մասին, արժանացել է 3 «Օսկարի»:

1 մայիսի, 01.30 Հ1

■ **«Բոլորն ասում են, որ սիրում եմ քեզ»** ★: Ռեժիսոր՝ Վուդի Ալեն: Դերերում՝ Վ. Ալեն, Գոլդի Հոն, Ջուլիա Ռոբերթս, Դրյու Բերիմոր, Թիմ Ռոթ: ԱՄՆ, 1997:

Հեգնաբան Ալենն իր հարազատ ոճն է մատուցել հոլիվուդյան դասական մյուզիքլի ավանդույթներին:

2 մայիսի, 00.35 Պրոմեթեւս

■ **«Դժոխքից»** ★: Ռեժիսորներ՝ Ալան Հյուզ եւ Ալբերտ Հյուզ: Դերերում՝ Ջոնի Դեպ, Հիզեր Գրեմ, Յան Հոլմ: ԱՄՆ, 2001:

Նախանցյալ դարի Լոնդոնը սարսափի մատնած խորհրդավոր մարդասպանի առեղծվածը մեկնաբանվել է նորովի:

4 մայիսի, 18.10 Սինեմախս

■ **«Նռան գույնը»** ★★★: Ռեժիսոր՝ Սերգեյ Փարաջանով: Դերերում՝ Սոֆիկո Ճիաուրելի, Վիլեն Գալստյան: Հայաստան, 1969:

Փարաջանովի երգ երգոցը Սայաթ-Նովայի կենսագրության մոտիվներով:

4 մայիսի, 00.20 Հ1

■ **«Հետապնդում»** ★★: Ռեժիսոր՝ Արթուր Փեն: Դերերում՝ Մարլոն Բրանդո, Ջեյն Ֆոնդա, Ռոբերտ Ռեդֆորդ: ԱՄՆ, 1965:

Շերիֆ Քոլդերը օրինականությունը պահպանելու դոնկիխոտյան ջանքեր է թափում՝ ընդդիմանալով ամերիկյան գավառում իշխող անհանդուրժողականությանն ու չգրված օրենքներին:

5 մայիսի, 12.10 Սինեմախս

■ **«Աշխարհն ըստ Գարփի»** ★: Ռեժիսոր՝ Ջորջ Ռոյ Հիլ: Դերերում՝ Ռոբին Ուիլյամս, Գլեն Քլոուզ, Ջոն Լիթգոու: ԱՄՆ, 1982:

Մեծ գրողի իր տաղանդին վստահ Գարփը մտադիր է նվաճել աշխարհը՝ դարձնելով «ըստ Գարփի», բայց, ի վերջո, ինքն է հպատակվում աշխարհին, ուր ամեն ինչ գլխիվայր է շրջված:

5 մայիսի, 23.10 Հ1

■ **«Անվտանգության միացյալ գոտի»** ★★: Ռեժիսոր՝ Փարք Չան Վուկ: Դերերում՝ Լի Յոն Է, Լի Բյուն Հոն, Սոն Քան Հո: Հարավային Կորեա, 2001:

Վերջին տարիների ամենահռչակավոր կորեական ֆիլմը, որ մի շարք փառատոնային մրցանակներ է շահել եւ իր բերած շահույթով գերազանցել նույնիսկ «Տիտանիկին», սահմանային ողբերգական միջադեպի գրավիչ հետաքննություն է:

Խավարի իշխանը.

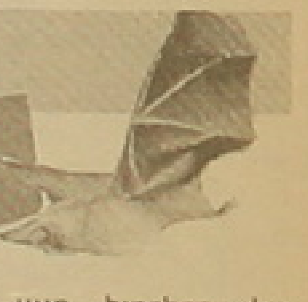

Մաքս Շրեք

Դրակուլայի մկրտությունը կինոյում կայացավ ուրիշի անվան տակ: Խավարի իշխանի էկրանային կնքահայրը՝ գերմանացի մեծ ռեժիսոր Ֆրիդրիխ Վիլհելմ Մուռնաուն, Բրեմ Սթոքերի վեպի էկրանացման իրավունքը նրա այրուց չստանալով, հարկադրված էր վամպիրին վերանվանել Նոսֆերատու, կոմս Օռլոք:

«Նոսֆերատուի արմատը հունարեն «նոսոֆորոս» բառն է, որը նշանակում է «ժանտախտաբեր»: Նախկին բանասեր եւ պատմաբան Մուռնաուն իր «Նոսֆերատու. սարսափի սիմֆոնիա» ֆիլմի գործողությունը Լոնդոնից տեղափոխել է Բրեմեն գերմանական քաղաքը, որտեղ 1838-ին իսկապես մոլեգնում էր ժանտախտը: Վամպիրը, ըստ հավատալիքների, մերթ կերպարանափոխվում է չղջիկի, մերթ էլ կարող է վերածվել առնետների կամ մկների, իսկ սրանք ժանտախտը տարածողներ են (ի դեպ, այն կարծիքը կա, որ շատերի իռացիոնալ վախն այս կրծողներից թելադրված է հենց գենետիկ հիշողությամբ): Նոսֆերատուն, իրոք, արտաքուստ նման է թե չղջիկի, թե առնետի: Նրա չարագուշակ տեսքը մինչեւ օրս էլ սարսուռ է ներշնչում. ցցված ականջներով լերկ գլուխ, սեւ, երկարափեշ վերարկուի մեջ ամփոփված վտիտ իրան, դալուկ դեմք, անդրշիրիմյան հայացք, սուր-սուր ատամներ ու կեռ մագիլներ:

Մուռնաուի ֆիլմը՝ սարսափի այդ համր սիմֆոնիան, անմահության ուղեգիր դարձավ Նոսֆերատուի դերակատար Մաքս Շրեքի՝ կինոյի առաջին Դրակուլայի համար: Նրա անվան շուրջը լեգենդներ հյուսվեցին, մանավանդ որ Շրեքի մասին քիչ բան է հայտնի:

Schreck ազգանունը թարգմանաբար նշանակում է «վախ, սարսափ» եւ ավելի շուտ կեղծանուն է հիշեցնում: Կան վկայություններ, թե նման մարդ Մուռնաուի ֆիլմերում երբեք չի նկարահանվել, ըստ մի մեկնակերպի էլ, Մուռնաուն ինքն է Նոսֆերատու խաղացել՝ աննկատելիորեն փոխակերպվելով գրիմի շնորհիվ: Իսկ «Վամպիրի ստվերը» ֆիլմի (2000) հեղինակները, պատմելով Մուռնաուի «Սարսափի սիմֆոնիայի» նկարահանումների մասին, հավաստացնում են, թե Մաքս Շրեքն անունով այդ խորհրդավոր մարդը ամենեւին էլ դերասան չէր, այլ իսկական վամպիր, ուստի Ստանիսլավսկու մեթոդը գործի դնելու կարիք չուներ՝ իր դերը հավաստի խաղալու համար:

Ինչեւէ, այդ վամպիրը ժամանակին գերմանական թատրոնի աստղերից էր, որը 1921-36 թթ. հանդես է եկել նաեւ 25 ֆիլմում:

Շրեքը ծնվել է 1879-ի հունիսի 11-ին, Բեռլինում, իսկ մահկանացուն կնքել Մյունխենում, սրտի նոպայից, 1936-ի նոյեմբերի 26-ին: Նրա կյանքի մասին, իսկապես, սակավ տվյալներ են պահպանվել: Շրեքը չի հիշատակվում անգամ 1926-ին լույս տեսած «Գերմանացի կինոդերասաններ» տեղեկատուի 127 դեմքերի ցանկում, թեեւ արդեն նկարահանվել էր յոթ ֆիլմում եւ հայտնի բեմական անուն էր: Նրան մեծ համբավ բերեցին Մաքս Ռայնհարդտի թատերախմբի, ապա՝ բեռլինյան «Staatstheater»-ի եւ Մյունխենի «Kammerspiele» -ի ներկայացումները:

Նոսֆերատուն Շրեքի երկրորդ դերն էր կինոյում, բայց հենց այդ դիվային կերպարին էր վիճակված մնալու պատմության մեջ՝ իր դրոշմը թողնելով հետագա բոլոր դրակուլաների վրա:

Էջը պատրաստեց
ՁԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

Մարզական

Տոտալ ֆուտբոլ հոլանդացիների կատարմամբ

Բրազիլիայի հավաքականին «Ոսկե աստվածուհին» ընդմիշտ հանձնելուց հետո ՖԻՖԱ-ն ձեռնամուխ եղավ նոր մրցանակի ստեղծմանը։ 1970 թ. հունիսի 23-ին Մեխիկոյում կայացած ՖԻՖԱ-ի 37-րդ կոնգրեսում ֆուտբոլի միջազգային ֆեդերացիայի նախագահ Սթենլի Ռոուզը նշեց, որ նոր գավաթը ոչ մեկի անունով չի կոչվելու, լինելու է փոխանցիկ եւ ոչ մի թիմի ընդմիշտ չի տրվելու։ Որոշվեց մրցանակն անվանել «Աշխարհի գավաթ», որի պատրաստման աշխատանքները 2 տարի տեւեցին։ Քննարկման ներկայացված հարյուրավոր նախագծերից ընտրվեց իտալացի Սիլվիո Գազանիգայի աշխատանքը։ Նրա նախագծով Միլանի «Բերտոնի» ոսկերչական ֆիրմայում մաքուր ոսկուց ձուլված գավաթի բարձրությունը 36 սմ էր, տրամագիծը՝ 15 սմ, կշռում էր 5 կգ («Ոսկե աստվածուհուց» 1 կգ-ով ավելի)։ Նորն աշխարհի 10-րդ առաջնության միայն մրցանակը չէր։ Փոփոխվել էր նաեւ մրցակարգը, ըստ որի երկրորդ փուլում 8 ուժեղագույն հավաքականները բաժանվելու էին 2 խմբի՝ վիճարկելով եզրափակիչի ուղեգրերը։

ԳՖՀ-ում անցկացվելիք առաջնության ընտրական մրցախաղերին մասնակցելու հայտ էին ներկայացրել 90 հավաքականներ։ Եվրոպական 9-րդ խմբում հաղթող ճանաչված ԽՍՀՄ հավաքականը եզրափակիչի ուղեգիրը պիտի վիճարկեր Չիլիի ընտրանու հետ անցկացվելիք 2 մրցախաղում։ Առաջին խաղը Մոսկվայում ավարտվեց ոչ-ոքի (0–0), իսկ պատասխան հանդիպումն այդպես էլ չկայացավ, քանի որ երկրի ղեկավարության որոշմամբ՝ խորհրդային ֆուտբոլիստները հրաժարվեցին խաղալ Սանտյագոյի մարզադաշտում, որը Պինոչետի վարչակարգը բանտի էր վերածել։ ՖԻՖԱ-ն մերժեց խաղը չեզոք դաշտում անցկացնելու պահանջը եւ ԽՍՀՄ հավաքականին պարտություն գրանցեց։ Այսպիսով, ԽՍՀՄ հավաքականը, որի կազմում էին արարատցիներ Արկադի Անդրեասյանն ու Լեւոն Իշտոյանը, քաղաքական խաղերի զոհ դարձավ։

Աշխարհի հերթական առաջնության հաղթողի գլխավոր հավակնորդ էին համարվում աշխարհի եռակի չեմպիոն Բրազիլիայի եւ 1972 թ. Եվրոպայի չեմպիոն ԳՖՀ-ի հավաքականները։ Բայց նախնական փուլում երկուսն էլ առանձնակի տպավորություն չթողեցին։ Բրազիլացիներն առաջին երկու խաղերում ընդհանրապես չկարողացան գոլ խփել եւ միայն վերջին տուրում հաղթելով Զաիրին, մտան հաջորդ փուլ։ Եթե նախորդ առաջնություններում նրանց թույլ օղակը պաշտպանությունն էր, ապա ԳՖՀ-ում նրանք աչքի ընկան հուսալի պաշտպանությամբ՝ առաջին գնդակը սեփական դարպասն ընդունելով միայն 5-րդ խաղում։ Փոխարենը թիմի հարձակողական գործողությունները հստակ չէին։ Պելեի բացակայության պայմաններում ոչ Ռիվելինոն, ոչ Ցեզարը եւ ոչ էլ Ժաիրզինյոն չկարողացան ստանձնել թիմի առաջատարի, գրոհների կազմակերպչի դերը։

ԳՖՀ-ի հավաքականի արդյունքներն էլ շատ համեստ էին։ Իսկ առավել դիտարժան ու գրավիչ խաղ ցուցադրեցին հոլանդացիներն ու լեհերը։ Հատկապես հիացմունք պատճառեց հոլանդացիների նոր ոճի խաղը, ինչը հետագայում տոտալ ֆուտբոլ անվանումն ստացավ։ Ֆուտբոլիստները դաշտում անընդհատ տեղաշարժվում էին, հարձակվողները հայտնվում էին պաշտպանների դերում, վերջիններս՝ հարձակվողների, դրանով իսկ խառնաշփոթ առաջացնում մրցակցի շարերում։ Հոլանդացիների ակտիվությունն ուղեկցվում էր խաղացողների անզուգական տեխնիկական վարպետությամբ, նրանց արագաշարժային բարձր հատկանիշներով։ Թիմի կազմում հատկապես առանձնանում էին Կրուիֆը, Նեեսկենսը, Կրոլը։ Կրուիֆը գերազանց էր տեսնում դաշտը, տիրապետում էր վիրտուոզ տեխնիկայի, հմտորեն էր կազմակերպում խաղընկերների գրոհները եւ հիանալի եզրափակում դրանք։ Նախնական հանդիպումներում հոլանդացիներն առանց դժվարության դարձան խմբի հաղթող, իսկ երկրորդ փուլում պարզապես գերազանց ելույթ ունեցան՝ համոզիչ հաղթանակներ տոնելով արգենտինացիների (4–0), ԳԴՀ-ի (2–0) եւ բրազիլացիների (2–0) նկատմամբ։ Հոլանդիայի հավաքականն առաջին անգամ իրավունք ստացավ հանդես գալու եզրափակիչում։

«Բ» խմբում երկու տուրից հետո ԳՖՀ-ի եւ Լեհաստանի ֆուտբոլիստները վաստակել էին 4-ական միավոր։ Նրանց միջեւ կայացած խաղն էլ վճռեց եզրափակիչի ուղեգրի բախտը։ Մյուլլերի խփած միակ գնդակը հաղթանակ պարգեւեց տանտերերին, որոնք էլ հոլանդացիների հետ մրցավեճում պետք է վիճարկեին «Աշխարհի գավաթը»։

ԱՌԱՋՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

1974 թ. հունիսի 13-ից հուլիսի 7-ը, ԳՖՀ

1-ին խումբ

ԳՖՀ-Չիլի՝ 1–0 (1–0)
Բրայտներ (16)։
ԳԴՀ-Ավստրալիա՝ 2–0 (0–0)
Կուրեն (58, սեփ. դարպ.), Շտրայխ (72)։
ԳՖՀ-Ավստրալիա՝ 3–0 (2–0)
Օվերատ (13), Կուլման (35), Մյուլլեր (53)։
Չիլի-ԳԴՀ՝ 1–1 (0–0)
Հոֆման (55), Ահումադա (69)։
Ավստրիա-Չիլի՝ 0–0
ԳԴՀ-ԳՖՀ՝ 1–0 (0–0)
Շպարվասեր (77)։

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. ԳԴՀ	3	2	1	0	4–1	5
2. ԳՖՀ	3	2	0	1	4–1	4
3. Չիլի	3	0	2	1	1–2	2
4. Ավստրալիա	3	0	1	2	0–5	1

2-րդ խումբ

Հարավսլ.-Բրազիլիա՝ 0–0
Շոտլանդիա-Զաիր՝ 2–0 (2–0)
Լորիմեր (26), Ջորդան (33)։
Հարավսլավիա-Զաիր՝ 9–0 (6–0)
Բաեւիչ (8, 30, 81), Ջաիչ (14), Շուրյակ (18), Կատալինսկի (22), Բոգիչեւիչ (35), Օբլակ (61), Պետկովիչ (65)։
Շոտլանդիա-Բրազիլիա՝ 0–0
Հարավսլ.-Շոտլանդիա՝ 1–1 (0–0)
Կարասի (82), Ջորդան (89)։
Բրազիլիա-Զաիր՝ 3–0 (1–0)
Ժաիրզինյո (13), Ռիվելինո (67), Վալդոմիրո (79)։

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Հարավսլ.	3	1	2	0	10–1	4
2. Բրազիլիա	3	1	2	0	3–0	4
3. Շոտլանդիա	3	1	2	0	3–1	4
4. Զաիր	3	0	0	3	0–14	0

3-րդ խումբ

Հոլանդիա-Ուրուգվայ 2–0 (1–0)
Ռեպ (8, 87)։
Շվեդիա-Բուլղարիա՝ 0–0
Հոլանդիա-Շվեդիա՝ 0–0
Բուլղարիա-Ուրուգվայ՝ 1–1 (0–0)
Բոնեւ (75), Պավոնի (87)։
Հոլանդիա-Բուլղարիա՝ 4–1 (2–0)
Նեեսկենս (5, 45՝ 2-ն էլ 11 մ), Ռեպ (71), Կրոլ (78, սեփ. դարպ.), Դե Յոնգ (88)։
Շվեդիա-Ուրուգվայ՝ 3–0 (0–0)
Էդստրյոմ (46, 78), Սանդբերգ (74)։

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Հոլանդիա	3	2	1	0	6–1	5
2. Շվեդիա	3	1	2	0	3–0	4
3. Բուլղարիա	3	0	2	1	2–5	2
4. Ուրուգվայ	3	0	1	2	1–6	1

4-րդ խումբ

Իտալիա-Հաիթի՝ 3–1 (0–0)
Սանոն (46), Ռիվերա (52), Բենետի (66), Անաստազի (79)։
Լեհաստան-Արգենտինա՝ 3–2 (2–0)
Լյատո (7, 63), Շարմախ (9), Էրեդիա (61), Բաբինգտոն (67)։
Լեհաստան-Հաիթի՝ 7–0 (5–0)
Լյատո (17, 87), Դեյնա (19), Շարմախ (30, 34, 50), Գորգոն (32)։
Արգենտինա-Իտալիա՝ 1–1 (1–1)
Հաուսման (19), Պերֆումո (35, սեփ. դարպ.)։
Արգենտինա-Հաիթի՝ 4–1 (2–0)
Յազալդե (15, 67), Հաուսման (18), Այալա (55), Սանոն (63)։
Լեհաստան-Իտալիա՝ 2–1 (2–0)
Շարմախ (38), Դեյնա (45), Կապելո (86)։

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Լեհաստան	3	3	0	0	12–3	6
2. Արգենտինա	3	1	1	1	7–5	3
3. Իտալիա	3	1	1	1	5–4	3
4. Հաիթի	3	0	0	3	2–14	0

«Ա» խումբ

Հոլանդիա-Արգենտինա՝ 4–0 (2–0)
Կրուիֆ (11, 90), Կրոլ (25), Ռեպ (73)։
Բրազիլիա-ԳԴՀ՝ 1–0 (0–0)
Ռիվելինո (61)։
Հոլանդիա-ԳԴՀ՝ 2–0 (1–0)
Նեեսկենս (8), Ռենսենբրինկ (59)։
Բրազիլիա-Արգենտինա՝ 2–1 (1–1)
Ռիվելինո (32), Բրինդիսի (35), Ժաիրզինյո (48)։
Հոլանդիա-Բրազիլիա՝ 2–0 (0–0)
Նեեսկենս (50), Կրուիֆ (65)։
ԳԴՀ-Արգենտինա՝ 1–1 (1–1)
Շտրայխ (14), Հաուսման (21)։

Յոհան Կրուիֆը ԳՖՀ-ում դրսեւորեց իր ֆուտբոլային տաղանդը։

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. Հոլանդիա	3	3	0	0	8–0	6
2. Բրազիլիա	3	2	0	1	3–3	4
3. ԳԴՀ	3	0	1	2	1–4	1
4. Արգենտինա	3	0	1	2	2–7	1

«Բ» խումբ

ԳՖՀ-Հարավսլավիա՝ 2–0 (1–0)
Բրայտներ (39), Մյուլլեր (80)։
Լեհաստան-Շվեդիա՝ 1–0 (0–0)
Լյատո (40)։
Լեհաստան-Հարավսլ.՝ 2–1 (1–1)
Դեյնա (27՝ 11 մ), Կարասի (43), Լյատո (63)։
ԳՖՀ-Շվեդիա՝ 4–2 (0–1)
Էդստրյոմ (25), Օվերատ (51), Բոնհոֆ (52), Սանդբերգ (53), Գրաբովսկի (77), Հյոնես (89՝ 11 մ)։
ԳՖՀ-Լեհաստան՝ 1–0 (0–0)
Մյուլլեր (76)։
Շվեդիա-Հարավսլ.՝ 2–1 (1–1)
Շուրյակ (27), Էդստրյոմ (30), Տորստենսոն (85)։

	Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1. ԳՖՀ	3	3	0	0	7–2	6
2. Լեհաստան	3	2	0	1	3–2	4
3. Շվեդիա	3	1	0	2	4–6	2
4. Հարավսլ.	3	0	0	3	2–6	0

(Շարունակելի)

ԾԱՆՐԱՄԱՐՏ

Պոպովան խառակի չեմպիոնուհի

Անթալիայում ընթացող ծանրամարտի Եվրոպայի առաջնությունում հաջող են հանդես գալիս Ռուսաստանի մարզուհիները։ Մինչեւ 69 կգ քաշային կարգում Վալենտինա Պոպովան երկամարտի 252,5 կգ արդյունքով (112,5+140) դարձավ Եվրոպայի խառակի չեմպիոնուհի։ Մինչ այդ նա 3 անգամ հաղթող էր ճանաչվել մինչեւ 63 կգ քաշայինների մրցավեճում։ Նշենք, որ անցյալ տարի Պոպովան նվաճել էր աշխարհի չեմպիոնուհու կոչումը։ Նա նաեւ Բարի կամքի խաղերի հաղթող է, ինչպես նաեւ Սիդնեյի օլիմպիադայի արծաթե մեդալակիր։ Թուրքիայում 2-րդ տեղը գրավեց ռուսաստանցի Սվետլանա Խաբիրովան՝ 247,5 կգ (107,5+140)։ Բրոնզե պարգեւին արժանացավ հույն մարզուհի Մարիա Տասսին՝ 212,5 կգ (90+122,5)։

Յուհանսոնը վերընտրվեց

Ստոկհոլմում կայացած ՈՒԵՖԱ-ի կոնգրեսում այդ կազմակերպության նախագահ 72-ամյա Լեննարտ Յուհանսոնը վերընտրվեց իր պաշտոնում։ Նա նախագահի պաշտոնի միակ թեկնածուն էր։ Ռուսաստանի ֆուտբոլային միության նախագահ Վյաչեսլավ Կոլոսկովը դարձավ ՈՒԵՖԱ-ի գործադիր կոմիտեի անդամ։ Նա իր թեկնածությունն էր առաջադրել նաեւ ՈՒԵՖԱ-ի փոխնախագահի պաշտոնում, սակայն ընտրություններում պարտվեց իսպանացի Անխել Լյոնեին։ Աշխարհահռչակ Միշել Պլատինին ընտրվեց ՈՒԵՖԱ-ից ՖԻՖԱ-ի գործադիր կոմիտեի անդամ։

Կոնգրեսում Ղազախստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան միաձայն ընդունվեց ՈՒԵՖԱ-ի շարքերը՝ դառնալով այդ կազմակերպության 52-րդ անդամը։ Մինչ այդ Ղազախստանն անդամակցում էր Ասիայի ֆուտբոլի կոնֆեդերացիային։

66 միլիոնի հայց

Ծանրքաշային պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտիկ Մայք Թայսոնի նկատմամբ դատական հայց է ներկայացրել իր գործընկեր Միտչել Ռոուզը։ Նա պնդում է, որ անցյալ տարվա դեկտեմբերի 16-ին կայացած մենամարտում Թայսոնը միտումնավոր վնասել է իր ողնաշարը։ Բացի այդ, Թայսոնը պատռել է Ռոուզի մուշտակը։ Հասցված վնասի դիմաց Ռոուզը Թայսոնից 66 մլն դոլար փոխհատուցում է պահանջում։ Առայժմ Թայսոնի եւ նրա մենեջերի կողմից ոչ մի արձագանք չի ստացվել։ Ինչպես երեւում է, Թայսոնը որոշել է իր ողջ ուշադրությունը կենտրոնացնել հունիսի 8-ին Մեմֆիսում Լեննոքս Լյուիսի հետ կայանալիք մենամարտի նախապատրաստության վրա։

Տոմսերը կբաշխվեն հավասարապես

ՈՒԵՖԱ-ն հրաժարվել է «Ֆեյենոորդի» երկրպագուներին ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի եզրափակիչ հանդիպման լրացուցիչ տոմսեր տրամադրել, թեեւ խաղը կայանալու է թիմի հարազատ մարզադաշտում։ Երկու թիմերի՝ «Ֆեյենոորդի» եւ Դորտմունդի «Բորուսիայի» երկրպագուներին կտրամադրվի հավասար քանակությամբ՝ 15.800-ական տոմս։ «Ֆեյենոորդը» ցանկանում էր մնացած 10.400 տոմսերն էլ իր երկրպագուների միջեւ բաշխել, սակայն դրանք վաճառվել են այլ երկրներում։ Ներկայումս մնացել է ընդամենը 4 հազար տոմս, որոնք պահվել են ՈՒԵՖԱ-ի ներկայացուցիչների եւ հովանավորների համար։ 2000 տեղ հատկացվել է մարզական լրագրողներին։

ՀԱՄԱՌՈՏ

ԲԿՄԱ-ն եզրափակիչում

Ֆուտբոլի ՌԴ գավաթի եզրափակիչում «Զենիթի» մրցակիցը կլինի ԲԿՄԱ-ն։ «Ամկարի» հետ կիսաեզրափակիչ խաղում ԲԿՄԱ-ին հաղթանակ պարգեւեց 28-րդ րոպեին Սերգեյ Սեմակի խփած միակ գոլը։

Պահանջը մերժվել է

Արաբական հինգ երկրների՝ Հորդանանի, Սիրիայի, Օմանի, Լիբիայի եւ Քուվեյթի պահանջը ֆուտբոլի Իսրայելի հավաքականին որակազրկելու վերաբերյալ, ՈՒԵՖԱ-ն մերժել է։ Ինչպես նշել է Յուհանսոնը, ստեղծված իրավիճակը ՈՒԵՖԱ-ն հսկողության տակ է առել եւ որոշում կկայացվի Իսրայելի յուրաքանչյուր խաղից առաջ։

Հաղթեց Օնիշչուկը

Ռուսաստանի Պոյկովսկի բնակավայրում վերջնագիծը հատեց արդեն ավանդական դարձած շախմատի 3-րդ միջազգային մրցաշարը։ Հաղթող ճանաչվեց Օնիշչուկը (ԱՄՆ)՝ 6 միավոր։ 2–3-րդ տեղերը բաժանեցին Ռուբլյովսկին եւ Զվյագինցեւը՝ 5,5-ական միավոր։ Վահանյանը Դրեեւի եւ Սոկոլովի հետ 5-ական միավորով բաժանեց 4–6-րդ տեղերը։ Հաջորդ տեղերում են Բոլոգանը, Վեսկովին՝ 4,5-ական, Ալեքսանդրովը՝ 4, Օբոդչուկը՝ 0 միավոր։

Շախմատային էլիտան կհավաքվի Պրահայում

Ապրիլի 28-ից մայիսի 5-ը Պրահայում կանցկացվի շախմատի մրցաշար «Eurotel World Chess Trophy», որին կմասնակցի շախմատային ողջ էլիտան։ ՖԻԴԵ-ի դասակարգման ցուցակում առաջին 15 տեղերը զբաղեցնող շախմատիստներից Պրահայում հանդես չի գա միայն աշխարհի ներկայիս չեմպիոն Ռուսլան Պոնոմարյովը։

32 մասնակիցները նոկաուտ համակարգով կվիճարկեն 500 հազար եվրո ընդհանուր մրցանակային հիմնադրամը եւ ի հայտ կբերեն հաղթողին։ Բացի եզրափակիչից, մյուս փուլերում մասնակիցները կխաղան արագ շախմատի կանոններով (25 րոպե արագ շախմատի համար, գումարած 5 վրկ յուրաքանչյուր կատարած քայլի համար)։ Ոչ-ոքի արդյունքի դեպքում մրցակիցները եւս երկու պարտիա կանցկացնեն, այս անգամ՝ կայծակնային շախմատի կանոններով (5 րոպե+2 վրկ)։ Եթե դրանք էլ չորոշեն հաղթողին, ապա կանցկացվի վճռական 5-րդ պարտիան, որտեղ սպիտակներով խաղացողներին տրվելու է 5 րոպե, սեւերին՝ 4, սակայն ոչ-ոքի արդյունքի դեպքում հաղթանակը կշնորհվի սեւերով խաղացողին։ Եզրափակիչում մրցակիցները կխաղան երկու պարտիա դասական շախմատի կանոններով (2 ժամ՝ 40 քայլի համար, 1 ժամ՝ հետագա 20 քայլի համար եւ կես ժամ՝ մինչեւ պարտիայի ավարտը)։ Ոչ-ոքի արդյունքի դեպքում կկիրառվի վերը նշված մրցակարգը։

Նշենք, որ 32 մասնակիցների թվում է մեր հայրենակից, ներկայումս Չեխիայում բնակվող Սերգեյ Մովսիսյանը։ Վիճակահանությամբ նրա մրցակիցը լինելու է ռուսաստանցի Ալեքսանդր Մորոզեւիչը։ 1/16 եզրափակչի մյուս զույգերն են. Կասպարով-Միլոշ, Ցզյանչուան-Պոլգար, Գելֆանդ-Սեյրավան, Իվանչուկ-վան Վելի, Անանդ-Թիման, Խալիֆման-Բոլոգան, Լեկո-Սոկոլով, Ադամս-Ռաջաբով, Կրամնիկ-Հրաչեկ, Կարպով-Շորթ, Գրիշչուկ-Տկաչով, Թոփալով-Միլով, Սվիդլեր-Պիկետ, Շիրով-Գուրեւիչ, Բարեեւ-Յուսուպով։

Կրամնիկը բողոքարկել է վիճակահանության արդյունքները, ուստի բացառված չէ, որ այն նորից անցկացվի։

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Շուրջերկրյա

Երազային կղզիների վրա թեւածող երջանկության թռչունը

Ծովածավալ խոլորձներ, անմահասանների սարեր, փողոցով անցնող փղեր, Բուդդայի արձաններն այստեղ ավելին են, քան որեւէ այլ տեղ

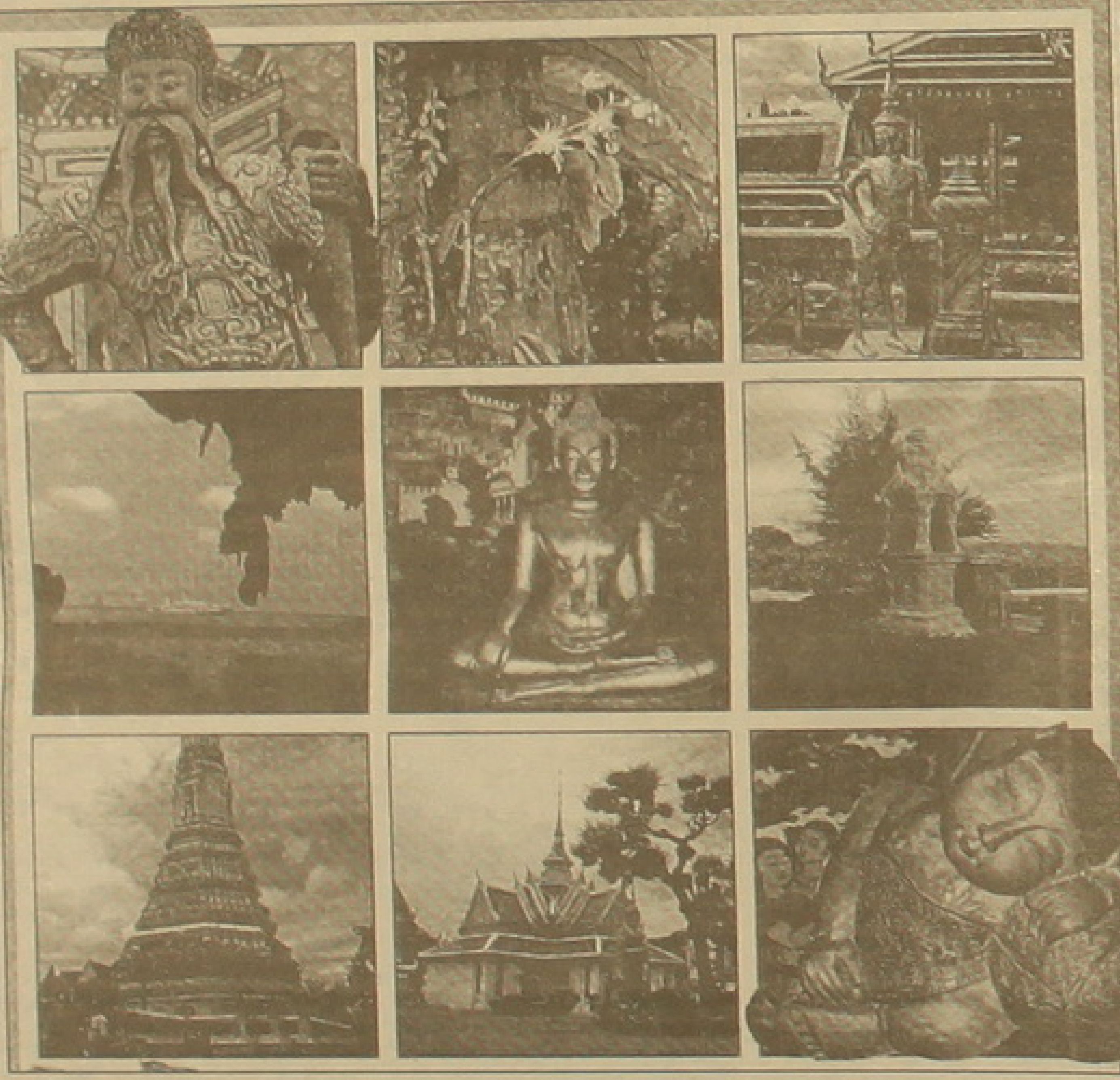

Բանգկոկ. Գանձեր

Տուրիստների մեծամասնության ծանոթությունը Թաիլանդի հետ սկսվում է Բանգկոկից, որից հետո էլ յուրաքանչյուրն իր երթուղով է ճանապարհվում. ոմանք հյուսիս՝ Ոսկե եռանկյունու ջունգլիներ, ոմանք հին քաղաքամայր Սուկխոթայ, ոմանք անվերջ ձգվող ավազոտ ծովափում հարավի արեւի տակ թիկնելու:

Բանգկոկը քաղաքամայր է դարձել 1782 թ., Ռամա I թագավորի օրոք: Քաղաքը Գինեսի ռեկորդների գրքում գրանցվել է որպես աշխարհի բնակեցված տարածքներից ամենաերկար անվանում ունեցողը: Արեւելքի հանդիսավոր ոճով հնչող այդ անունը երեսուն բառից է կազմված. «Հրեշտակների մեծ քաղաք, Աստվածային թանկարժեք իրերի անզուգական գանձարան, Անպարտելի, փառավոր երկիր, Բարձրագույն արքայական բնակատեղի...»:

Բանգկոկում Բուդդայի ավելի քան չորս հարյուր տաճար կա: Մայրաքաղաքի համալիրից Վաթ Պրա Կեո տաճարների համակարգում է պահվում ազգային սրբությունը՝ Զմրուխտե Բուդդայի արձանը: Շքեղ պատվանդանի վրա է բարձրանում մեդիտացիայի դիրքով անշարժացած Բուդդայի 66 սանտիմետրանոց պատկերաքանդակը՝ ճարմանդներով զարդարված ոսկե հագուստի մեջ: Արձանը կերտված է նեֆրիտից, կանաչ գույնի համար կոչվում է զմրուխտե: Տաճարում չի թույլատրվում կանգնած մնալ, լուսանկարել, իսկ սրբությանը հպվել թույլատրելի է միայն թագավորին: Տարին երեք անգամ (եղանակները տաքանալու, ցրտելու ժամանակ եւ անձրեւների շրջանում) Ռամա IX թագավորն անձամբ լվանում եւ զգեստափոխում է արձանը:

Բանգկոկի ամենամեծ՝ Վաթ Պո տաճարում է գտնվում պառկած դիրքով Նիրվանայի մեջ ընկղմված Բուդդայի արձանը: Դեպի արձանը տանող հինգմետրանոց աստիճանները զարդարում են Բուդդայի կյանքից առնված սյուժեներով հարյուր ութ սադափե զարդաքանդակներ: Նվիրատվությունների հանգանակման համար տաճարի պատերից մեկի երկայնքով հարյուր ութ թաս է տեղադրված: Անցատ քայլելով պատի երկայնքով՝ թասերից ամեն մեկի մեջ մեկական մանրադրամ ես նետում՝ իբրեւ երջանկություն ապահովագրելու ծիսակարգ:

Բանգկոկում կարող ես նաեւ ձեռքերի մեջ պահել սեփական «երջանկության թռչունը»: Բավական է գնել փայտե փոքրիկ վանդակի մեջ փակված մի թռչուն, մտապահել ամենից նվիրական երազանքդ եւ բաց թողնել թռչունը:

Պատայա. Հրապույրներ

Որքան էլ հետաքրքրական լինի Բանգկոկը, ծովափին իր հրապույրներն ունի: Թաիլանդի ամենահայտնի ծովային հանգստյան գոտիները Պատայան, Չա-Ամը, Խուա-Խինը եւ Անդամանյան ծովի կղզիներն են: Բանգկոկից Պատայա երկու ժամվա ճանապարհ է: Հանգիստն այստեղ շուրջօրյա աղմուկի մեջ է անցնում: Հանրահայտ «Walking Street»-ում են կենտրոնացած ստրիպտիզ-բարերը, էրոտիկ մերսումների սրահներն ու «Go-Go» աշխույժ անվանումներով հաստատությունները: Տուրիստների մեծամասնությունն այս կամ այն չափով հաղորդակցվում է «Walking Street»-ի գիշերային բուռն կյանքին:

Ցերեկները Պատայան կուրորտային կյանքով է ապրում: Իհարկե, տեղի ծովափը չի փայլում մաքրությամբ, այդ իսկ պատճառով նախընտրելի է լողանալ կորալային կղզիներում կամ լողավազաններում: Փոխարենը շրջակայքում դիտարժան հետաքրքրություններ կան՝ փղերի շոու, խոլորձների այգի, շափյուղայի հանքեր, վագրերի զբոսայգի: «Shirasha» զբոսայգին բնակեցված է ջունգլիների հարյուրից ավելի շերտավոր տիրակալներով: Կից բուծարան կա, որտեղ նորածին վագրերին վարժեցնում են «Happy Family»-ի մթնոլորտում: Վագրի ձագերին իր ձագերի հետ կերակրում է խոզի մերունը: Երբ փոքրիկը մի քիչ հասակ է առնում, նրա խաղերին ընկերակցում է շան ձագը. այսպիսի երջանիկ ընտանիք է կազմավորվում, որի հետեւանքով վագրի ձագը մեծանում է «բարեհոգի»: Իսկ կոկորդիլոսների ֆերմայում մեծ համբավ է վայելում «Օգնիր կոկորդիլոսին ծնվել» փառատոնը: Մի քանի դոլարով կարելի է ձեռքերի մեջ պահել կոկորդիլոսի ձուն եւ սպասել մինչեւ ձուտը լույս աշխարհ գա:

Փուկետ. Երեւակայություններ

Պատայայում հանգստանալն, իհարկե, լավ է, բայց Հնդկական օվկիանոսի կղզիներում՝ ավելի. ե՛ւ ծովն է ավելի կապույտ, ե՛ւ ավազն է ավելի սպիտակ, ե՛ւ արմավենիներն են ավելի կանաչ: Կղզիների զբոսաշրջության կենտրոնը Փուկետն է՝ շքեղ հինգաստղանի հյուրանոցներով եւ անսահման ձգվող հարմարավետ ծովափով: Դայվինգից (ջրասուզակություն), սկուտերներից (սրընթաց նավակներ), ջրադահուկներից ու զբոսանավակներից բացի, տեղական ընկերությունները առաջարկում են 15 էքսկուրսիա: Օրինակ՝ կարելի է այցելել Պրա Թոնգ մենաստան, որտեղ գտնվում է Բուդդայի ոսկե արձանը՝ մի մասով հողի տակ թաղված (ավանդության համաձայն՝ հողը փորելու եւ արձանը հանելու դեպքում աշխարհի վերջը կգա): Կարելի է գնալ մարգարիտների ֆերմա: Կարելի է ուղղորդվել Կամալա Բիչ, որտեղ գտնվում է թեմատիկ «Phuket Fanta Sea» զբոսայգին: Այն Թաիլանդի ժամանցային ինդուստրիայի նորագույն նվաճումներից է: Համալիրը 3000 տեղանոց թատերական դահլիճ ունի, 4000 մարդ միաժամանակ կարող են ճաշել «The Golden Kinnaree» ռեստորանում: Այս հսկայական համալիրի կենտրոնը փղերի պալատն է: Շենքի ճակատային մասը զարդարում են փորագիր պատկերներ եւ Կամալայի կախարդական թագավորության 999 փղերի արձանները: Երբ արեւն անհետանում է հորիզոնում եւ մութն իջնում է ափերին, «Fanta Sea»-ում հրաշքներ են սկսվում: Դերասաններից բացի, շոուներին մասնակցում են փղեր, վագրեր, այծեր, աղավնիներ եւ... հանդիսատեսներ՝ մոգական հին երաժշտությամբ եւ ժամանակակից հատուկ էֆեկտներով ուղեկցվող գունագեղ մի տեսարան:

Կղզիներ. Ծովափ

Փուկետում հանգստանալով՝ հարմար է ծովային ճամփորդություններ կատարել դեպի Անդամանյան ծովի փոքր կղզիներ: Փուկետից 9 կմ հարավ-արեւելք է տեղակայված հյուրանոց-կղզի Մայտոնը: Կղզու ամբողջ տարածքը զբաղեցնում է «Maiton Resort» հյուրանոցը՝ 75 առանձնատնով՝ յուրաքանչյուրն օվկիանահայաց պատշգամբով:

Փուկետից 10 կմ հեռավորությամբ «կինեմատոգրաֆիական» կղզիներն են: Փանգ-Նիա կղզին «Ոսկե ատրճանակով մարդը» կինոնկարից հետո սկսեցին կոչել «Ջեյմս Բոնդի կղզի», իսկ Պիփ-Փի կղզու հիասքանչ ավազոտ ծովափը հիմա անվանում են «Լեոնարդո դի Կապրիոյի»: «Ծովափ» ֆիլմի նկարահանումներից առաջ հոլիվուդյան պրոդյուսերները տասնյակ կղզիներ ուսումնասիրեցին, բայց հենց Պիփ-Փին էր հիշեցնում արեւադարձային դրախտը, որտեղ էլ տեղի են ունենում ֆիլմի գործողությունները: Բնության այդ իդիլիկ անկյունում նկարահանումների թույլտվություն ստանալու համար Լեոնարդո դի Կապրիոն ստիպված էր հանդիպել նույնիսկ Թաիլանդի վարչապետին, թեեւ կղզում զբոսաշրջիկի կարգավիճակով լինելու համար բարձր մակարդակների հանդիպումների կարիք չկա:

Բավական մոտ է տեղակայված Փի-Փի Լե անմարդաբնակ կղզին՝ հայտնի իր ստալակտիտային (կրաքարային) քարանձավներով: Այս քարանձավները վաղուց ի վեր ծիծեռնակների բնակատեղի են: Այդ ծիծեռնակների բույնը դելիկատեսի համարում ունի եւ օգտագործվում է ընտիր մի ապուրի պատրաստման համար:

«Օձի» կոկտեյլ

Թաիլանդում պատրաստում են «օձի» կոկտեյլ՝ տեղական վիսկիի եւ օձի արյան խառնուրդով: Ասում են, դրանով հյուրասիրում են բիզնեսմեններին՝ հեշտությամբ անհրաժեշտ պայմանագիր կնքելու դիտավորությամբ, իսկ խմիչքի թողած ազդեցությունը համեմատվում է քիչ քանակության թմրանյութի թողած ազդեցության հետ:

Օձին շշմեցնելով՝ կապում են արմավենու բնից, սուր դանակով մաշկում, կտրվածքի տակ տեղադրում բաժակ, որի մեջ կաթում է օձի արյունը: Բացի արյունից ավելացնում են նաեւ օձի լեղի եւ վիսկիի զգալի քանակություն: Խմիչքի տեսքը վիսկիի եւ տոմատի հյութի խառնուրդ է հիշեցնում: Այն ըմպելով՝ մարմինը ընդարմանում է, բայց նիրվանայի մեջ ընկղմվելու համար... «օձի» կոկտեյլը բնավ բավարար չէ:

ՀՐԱՉՅԱ ՍԱՐԻԲԵԿՅԱՆ

ՀՀ ՆՈՐ ՆԱՄԱԿԱՆԻՇԵՐ

Հայաստանի Հանրապետության տրանսպորտի եւ կապի նախարարությունն ապրիլ եւ մայիս ամիսներին փոստային շրջանառության մեջ է դնելու՝

- ապրիլի 26-ին «Հայկական ավանդական արտադրություն» շարքին նվիրված թողարկումը բաղկացած երկու նամականիշից՝ պղնձագործություն եւ գարեջրագործություն.
- ապրիլի 29-ին «Հայաստանի ազգային պատկերասրահ» շարքին նվիրված թողարկումը բաղկացած երկու նամականիշերից՝ Էդգար Շահինի «Լիլի» եւ Հակոբ Գյուրջյանի «Սալոմե».
- մայիսի 2-ին «Ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունը»՝ մեկ նամականիշ.
- մայիսի 9-ին «Հովսեփ Փուշմանի ծննդյան 125-ամյակը»՝ մեկ գեղաթերթիկ:

Նամականիշերը մարվելու են թիվ 9 փոստի բաժանմունքում առաջին օրվա հատուկ մարման դրոշմակներով: Տպագրությունը կատարված է Հոլանդիայի Joh. Enschede տպարանում:

ՆԱՄԱԿԱՆԻՇ ՊՓԲԸ ԲԱԺԻՆ

Թմրեցնող ծաղկի առասպելը

Հին հունական դիցաբանության մեջ «ապրում» էր գեղեցիկ մի երիտասարդ՝ Նարկիսոսը (Նարցիս): Այնքան բարեձեւ էր, որ նրա անունը որոշ լեզուներում դարձավ հասարակ անուն, հոմանիշ գեղեցիկ տղային (օրինակ՝ ֆրանսերենում): Բայց եւ այնքան ինքնահավան էր, որ համարձակվել էր մերժել նույնիսկ հավերժահարս Էխոյի սերը եւ դրանով հարուցել սիրո աստվածուհի Աֆրոդիտեի զայրույթը: Նարկիսոսի մերժումից Էխոն այնքան էր հյուծվել, որ միայն ձայնն էր կարողացել պահել՝ այն էլ արձագանքելով: (Էխոյի անունից է լեզուների մեջ տարածված էխո՝ արձագանք բառը): Մի օր էլ Նարկիսոսը, գետի ջրերում տեսնելով իր արտացոլումը, սիրահարվում է ինքն իրեն եւ մեռնում այդ սիրուց: Աստվածները նրան վերածում են նարկիս (նարցիս) ծաղկի:

Գրականության մեջ Նարկիսը ստանում է ինքնասիրահարված անձի իմաստ: Հոգեբանության մեջ մտել է նարկիսիզմ տերմինը. այսպես կոչում են ինքնահավան մարդկանց:

Սակայն պարզվում է, որ նարցիսն ունի թմրեցնող հատկություն: Դրա համար էլ նարկիս հունարեն բառը կազմվել է նարկաո (թմրել, անզգայանալ) բայի արմատից: Այստեղից էլ նարկոզ (զգայազրկում), նարկոտիկ (թմրադեղ), նարկոման (թմրամոլ), նարկոմանիա (թմրամոլություն) բառերը:

Երբ «ժամանակը հոսում է»

Հին հույները ժամանակը չափում էին ջրային ժամացույցներով: Անհիշելի ժամանակներից նման ժամացույցներ ունեին չինացիները: Ջրամբարների վրա ամրացված սարքերը ժամանակի ընթացքն արձանագրում էին ջրի հոսքով: Հին հույն փիլիսոփա Պլատոնը ջրային ժամացույցի այնպիսի մեխանիզմ էր ստեղծել, ուր գոյություն ունեցող օդի շերտը ջրի ճնշման տակ սվվոցով դուրս էր գալիս որոշակի ժամի եւ դրանով դառնում «զարթուցիչ», որը նրա աշակերտներին առավոտյան պարապմունքների էր հրավիրում:

Այսպես՝ ջրային ժամացույցի միջոցով ինչքան ջուր էր հոսում, այնքան էլ ժամանակ էր անցնում: Այդ է պատճառը, որ մարդկանց երեւակայության մեջ ժամանակը պատկերվում է հոսող ջրի կերպարանքով: Այստեղից էլ ծնունդ է առել «ժամանակը հոսում է» արտահայտությունը: Հիշենք Պ. Սեւակի «Շատ ջուր է հոսել/ անցել են արդեն տարիներ քանի» տողերը...

ԱԶԳ

Հեռուստածրագրեր

27 ապրիլ, շաբաթ

Հ1

09.00 17.00, 21.00, 24.00 Հայլուր
09.20 «Արեւիկ»
10.00 Հազարից մեկ
10.25 Բենեֆիս.Հովիկ Հովեյանի ծեսը
11.00 «ՍԻՐՈ ԿԱԽԱՐԴԱՆՔ»
12.00 Մայր թատրոն-80.ՓՖ «Վարդան Աճեմյան»
12.30 Անցյալը ներկան է
13.00 Փառատոն «Մուտք 21-րդ դար»
13.20 Մեր լեզուն մեր հայրենիքն է
13.30 Պատմությունների ուրույնության եւ ծննդավորության մասին
14.00 Երգում է Սուսաննա Սիրադեղյանը
15.25 Ֆիլմ-բալետ.«Իմ Պավլովան»
15.40 ՀԹ.Ս.Գալստյան, «Մամբրե արվան»
17.20 ՄՍ «Պատկերազարդ պատմություններ Աստվածաշնչից»
17.50 Ազրո-TV
18.10 Բարի ախորժակ
18.30 Երեկոյան Երեւան
18.40 Խորան լուսո
18.50 Ճշգրտում
19.20 Կանանց հեռուստակումբ
20.35 Տունտունիկ
21.50 Զինուժ
22.25 ԳՖ «ՄԻՄԻՆՈ»
00.20 ԳՖ «ՁԵՖԵՐՍՈՆԸ ՓԱՐԻԶՈՒՄ»

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

09.00 Բարի լույս, Հայաստան
09.30 10.30, 16.00, 20.00 ԼՐԱԲԵՐ
11.00 Ֆիլմ երեխաների.«ՈՎ ԽԱԲԵՑ ՃԱԳԱՐ ՌՈՋԵՐԻՆ»
12.35 «ԿԼԵՈՊԱՏՐԱ»
13.15 Լեգուների համաստեղություն (անգլերեն)
13.40 Կոմերցիոն ծրագիր «Ակցենտ»
14.30 Բեմական խաչմերուկ
15.00 ԳՖ «ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»
17.25 ՖՈՒՏԲՈԼ
19.00 Սկանդորդ-շոու
21.00 ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԱԿՆԹԱՐԹ
22.40 Պահպանողի+
23.15 Ջազ
23.40 PODIUM ART
24.00 Սեկտոր PRO

Կ

19.30 Մուլտֆիլմ
19.50 22.00 Բախտագուշակ
20.00 ԳՖ «ՆՈՐ ՌՈԲԻՆԶՈՆՆԵՐԸ»
22.05 Գիսաստղեր
22.45 ԳՖ «ՆԱՅԹՄԵՆ»

ԱՐՄԵՆԻԱ

08.00, 15.00, 20.30, 01.30 Ժամը
08.30 CNN
09.00, 15.30 Մուլտֆիլմ
10.30 Գ/Ֆ «Եկվորները»
12.00, 20.00 Ավտոուրախ-2000
12.25, 23.00 Բլից
12.50 Գ/Ֆ «Տերմինատոր-2»
15.50 Գ/Ֆ «200-ամյա մարդը»
18.30 Ժամացույց
19.00 Բումերանգ
21.00 Ընտանեկան լոտո
23.30 Գ/Ֆ «Վերլուծիր դա»
02.00 Գիշերային կինոուրախ «Կոկտեյլ»

Շանթ

08.00 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00, 1.00, 3.00 ՀՈՐԻԶՈՆ
08.15 19.00 ՍՍ «Ֆուտուրամա»
08.45 Նոստալգիա
09.15 ՎՖ «Պատմության ալիք»
10.15 15.15, 23.25, 1.30 Գեղ.ֆիլմ
12.15 ՍՖ «Զրահաւոր»
12.45 «Փաուեր ռեյնջերս կամ հզոր ռեյնջերները»
13.15 21.00 «Մտիտակ թութակ» ակումբը
13.45 «Գործակալություն»
14.15 «Հանելուկային աշխարհ»
17.00 «Նիկիտա»
18.15 «Բաֆֆի»
19.30 «Ալֆրեդ Հիչքոքը ներկայացնում է»
20.15 Սերիալ «Տուրեցկու ճայլերգը-2»
21.30 Ծո-ից ծո Հայաստան
22.40 Սերիալ «Իմս մուտանտները»
01.15 Երաժշտական ծրագիր

ԱՐՄԵՆԱԿՈԲ

11.05 Մ/Ֆ «Իմ առաջին Աստվածաշունչը»
12.00 Լ. Անանիկյանի մարզական ծրագիրը
12.30 «Դրվագներ ռուսական գեղանկարի պատմությունից»
13.00 Գ/Ֆ «Վեցերորդ տարր»
14.40 Վ/Ֆ «Արնոլդս»
15.00 Վ/Ֆ «Ճանապարհորդություն դեպի Հարավաֆրիկյան Հանրապետություն»
15.50 Երաժշտական միջնարար
16.00 «Հանդիպում»
16.30 Երգում է Սեսիլիա Բարտոլին
17.00 Գ/Ֆ «Գուլիվերի ճանապարհորդությունը» (1-ին մաս)
18.30 Վ/Ֆ «Ռուսական կերպարվեստի վարպետները». «Վասիլի Սուրիկով»
18.55 Երաժշտական միջնարար
19.00 «16»
20.00 «Համանվագ»
20.30 Գ/Ֆ «Ուղեւոր թիվ 57»
22.00 Իմիջ
22.40 Ջազ. «Ջի, Ար, Պին»
23.00 «Երեւանի գիշերներում»
23.40 Գ/Ֆ «Դոկտոր Թին եւ նրա կանայք»
01.35 Համերգ «Բիթլզ» խմբակի կատարմամբ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

9.00 Մուլտֆիլմ
9.30 Վերկացիկ
9.45 Գ/Ֆ «Եղջերու-արքան»
11.00 Մ/ս-լ «Ծուղրո տնակ» (15-րդ մաս)
11.30 Աստղածաղիկ
11.45 Մ/Ֆ «Ուրախ եւ անհոգ»
13.00 Գ/Ֆ «Սկնուռ»
14.35 Մուլտծրագիր
16.00 Գ/Ֆ «Իտալացիների անհավանական արկածները Ռուսաստանում»
17.40 Մ/Ֆ «Մասնաչափիկը»
19.00 Վ/Ֆ «Ծովային խորությունների հրաշքները» (2-րդ սերիա)
20.00 Մեր հայրենիքի մշակույթը
20.15 Մուլտֆիլմ
20.45 Լուսաստղիկ
21.00 Գ/Ֆ «Ճանապարհորդություն երկրի կենտրոն» (1-ին սերիա)
22.35 Համաշխարհային երաժշտության գանձեր (MTV-գեղասրահ)

ԵՐԵՎԱՆ

07.00 Տրամադրություն.TB
10.00 Մուլտֆիլմ
10.20 Առողջարան
10.40 17.30, 18.25, 20.55 Ավետուսկա
10.45 Այս երեկո, այս ժամին
11.50 Հեռուստաֆուտբոլ+
12.20 «ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳՅԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐ».TB
14.30 Հում օր
15.00 Իրադարձություններ.TB
15.15 «ՏԵՍՈՒԹ ԿԵՍՏԵՐԸ».TB
16.30 Դրամական ղողանջներ
17.00 Հեստադարձ հայացք
17.40 21.00 Վավ.ֆիլմ
18.30 Իմ Երեւան
19.00 2PR գլխարկալի ծրագիր
20.00 «ԱՌԱՆՑ ՍԻՐՈ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ».TB
21.30 Օրը
22.30 Պարտաուն
23.00 Ներընչանք
23.35 Գեղ.ֆիլմ
Ավարտին Գիշերային կինոուրախ

ՄԻՆԵՄԱՐՍ

00.30 Վախ
02.00 Նեղ սահմանագիծ
03.35 Քրիստինա
05.20 Տոմսակ

06.45 Գանձերի կղզին
08.55 Քոնան ավերողը
10.30 Ոչինչ ընդհանուր
12.30 Էլեկտրոնիկի արկածները
14.50 Արագ դաս
16.25 Առաջինը չի վնասի
17.55 Քաջություն մարտում
19.45 Արցման են եկել խոհարարները
21.05 Կահիրեի ալ վարդը
22.30 Մասրիցա

ОРТ

07.00 Բարի լույս
10.00 13.00, 16.00, 19.00 Նորություններ
10.15 20.00 «ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԿԱՊԵՐ»
11.15 ԿԴ «Բառամանյան հանցախմբի քախցախումը»
11.45 Հրաշքների դաշտ
12.45 Երալաշ
12.50 Գրամոնություն
13.15 Արծաթե գունդ
14.00 ԳՖ «ԳՎԱՐՆԵՐԻԻ ԿՎԱՐՏԵՏԸ»
15.30 Դիսնեյ ակումբ
16.15 Յոթ փորձանք մեկ պատասխան
16.35 ԿՈՍՊՊ
17.00 ԳՖ «ԺԱՌԱՆԳՈՐԴՈՒՀԻՆԵՐԸ»
18.00 Մեծ լվացք
19.25 ԿԴ «Ինչպես պայթեցրին Դուդաեւին»
21.00 Ո՞վ է ուզում միլիոնատեր դառնալ
22.00 ԺԱՄԱՆԱԿ
22.35 ԳՖ «ԶԿՆՈՐՍՈՒԹՅԱՆ»
00.25 Նիկա-2002

РТР

06.50 7.50, 8.50, 9.50, 21.35 Լուրեր - Մոսկվա
07.00 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Լուրեր
07.10 Ուղղափառ օրացույց
07.15 8.30, 11.00 Ընտանեկան նորություններ
07.25 9.10 Հերթապահ բաժանմունք
07.30 Ազդագիր
07.40 9.30 Ճանապարհային պարեկ
08.10 10.50 PTP-ի փորձաքննություն
08.20 Ազգային եկամուտ
08.25 15.20 Լուրեր-սպորտ
08.40 9.40 Նախաբան
09.15 Ողջ Ռուսաստանը
10.10 ՎՖ «Վարկած»
10.30 Ոսկե բանալի
11.10 ԳՖ «ԵՂԲԱՅՐԸ ԵՂԲՈՐ ՓՈԽԱՐԵՆ»
12.20 «ԿԱՆԱՅՔ ԵՎ ԴՈՒՍՏՐԵՐԸ»
13.05 Իմ ընտանիքը
14.00 Ինչ է ուզում կինը
14.30 «ՀԻՆԱՎՈՒՐՑ ԴԱՄԲԱՐԱՆԻ ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐԸ»
15.25 «ՎԵՐԱԴԱՐՁ ԵԴԵՄ»
16.25 «ՎԱՅՐԻ ՀՐԵՇՏԱԿԸ»
17.20 «ԸՆԿԵՐՆԵՐԸ-3»
18.20 Ֆուտբոլի ՌԴ առաջնություն.«Տորպեդո»-«Անժի»
20.00 «ԿՈՄԻՍԱՐ ՌԵՔՍ»
20.50 Բարի գիշեր, փոքրիկներ
21.55 «ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐ»
22.55 «ՏՈՒՐԵՑԿՈՒ ՔԱՅԼԵՐԳԸ»
00.15 ԳՖ «ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ ՍԱՀՎԱՆ ՀԵՏ»
02.45 «Ֆորմուլա-1» դասի ավտովազքի ԱԱ

НТВ

07.00 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00 Այսօր
07.05 7.35, 8.10, 8.35, 9.10, 9.35 Առավոտ
09.50 «ՀԵՏԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐԸ»
11.20 18.40 Ընչաքաղցություն
12.05 Հույժ գաղտնի
13.20 ԳՖ «ՄԵՐՍԵԴԵՍԸ ԽՈՒՅՍ Է ՏԱԼԻՍ ՀԵՏԱՊՆԴՈՒՄԻՑ»
15.20 Շարունակելի
16.15 Պեղսի-չարս
7.30 «ԲԱՆԴԻՏԱԿԱՆ ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ»
19.35 Քրեական գործ
20.35 Խոսքի ազատություն
22.15 ԳՖ «ՓՐԿԱԳԻՆ»
00.55 Ամեն ինչ միանգամից
01.30 «ԱՍՏՂԱՅԻՆ ԴԱՐՊԱՍՆԵՐ»

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Ալֆաբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան,Կոմիտաս 22/50
Հեռ.` 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ.` (051) 44469, 41206

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստոմյան 21, բն. 41
Հեռ.` 454112, 564063, (09) 429412

Ալս Էրգրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.` (051) 22422

Ամերիա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.` 524040, 524140, 258899

Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան,Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.` 348837

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.` 542674

Արժեթղթերի Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Զաքիյան 8/19
Հեռ.` 581578, 525801, 566448

Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.` (3741) 528986, 542125, 585662

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32, բն. 16
Հեռ.` 521389, 544657, (09)400699

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա բն.1
Հեռ.` 532829, 532815, (09)415100

Էտալոն Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Փավստոս Բյուզանդի 97
Հեռ.` 539525

ԷՄ ԿԱ ԲՐՈՔ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ.` 640804

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.` 526417,, 569680

Կապիտալ-Մենեջմենթ ԲԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.` 560138

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.` (041) 22184, (041) 23109

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50/26
Հեռ.` 521812, 521051, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.` 54-45-27, 523929

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.` 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.` 545477, 545407

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

2002 թ. ապրիլի 26-ի առեւտրային նստաշրջան

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

Թողարկող Issuer	Համ.** ABBR	Ցուցակ Listed	Առ* Bid: լավագույն գին Best price	Առ* Bid: միջ. կշռ. գին Avg. price	Առ* Bid: ծավալ Total qnt.	Վաճառ* Ask: լավագույն գին Best price	Վաճառ* Ask: միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառ* Ask: ծավալ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: նվազ. գին Day low	Կատարված գործարքներ Transactions: առավ. գին Day high	Կատարված գործարքներ Transactions: միջ. կշռ. գին Avg. price	Կատարված գործարքներ Transactions: փոփ.% Avg%	Կատարված գործարքներ Transactions: ծավալ Volume
ԱՎՏՈՄԱՐԵԳԱՏՆԵՐԻ Գ/Ն	AVAG	B	1,500.0	1,500.0	480				150.0	150.0	150.0	303	45,450.0
ԱՎԻԱՀԱՄԱԼԻՐ	AVHM	B											
ԵՐ. ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՔԻՄԻԱՅԻ Գ/Ն	EKQG	B	400.0	400.0	25								
ԵՐ. ԼՈՒՍԱՏԵԽՆԻԿ	ELUS	B	1,000.0	1,000.0	10								
ԵՌԱԶ	ERAZ	B	2,000.0	2,000.0	10								
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B	1,500.0	1,500.0	10								
ՀԱՇՎԻՉ	HASH	B	100.0	100.0	10								
ՀԱՅԿԱԲԵԼ	HKBL	B	2,000.0	2,000.0	10								
ՀԱՅՔԻՄՄԵՔԵՆԱ	HQMQ	B	1,500.0	1,500.0	480				500.0	500.0	500.0	17	8,500.0
ՏՈՒՄ	TASP	B											

*Հրապարակված գնման/վաճառքի (պահանջարկի/առաջարկի) հայտերը առեւտրային նստաշրջանի փակման դրությամբ: Արտոնյալ բաժնետոմսի դեպքում 4 նիշից հետո նշ. 4 նիշից բաղկացած հապավումը բաժնետիրական ընկերության հատուկ անվանական բաժնետոմսի հապավումն է: ՄՊԸ-ի բաժնեմասի դեպքում 4 նիշից հետո նշվում է CO:
Վում է P եւ արտոնյալ բաժնետոմսերի ձախ դաշտին ընդհանուր համարը: Որոնցով ձախ առեւտրային նստաշրջանի արդյունքում գրանցվել է գնման/վաճառքի
Տեղեկությունները ներկայացվում են ՀՖԲ-ում ցուցակված այն արժեթղթերի վերաբերյալ, որոնք առեւտրային նստաշրջանում հայտ կամ գործարք: Բոլոր գները ներկայացված են ՀՀ դրամով:
ՀՖԲ-ում ցուցակված բոլոր արժեթղթերի գնանշումները ամփոփ տեսքով հրապարակվում են ամսական 2 անգամ յուրաքանչյուր ամսվա 15-ին եւ վերջին օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

©Armex

ՍՓՅՈՒՌ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ
590000 ← ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ → www.spyur.am www.yellowpages.am

ԱՍՏՂԱ գուշակ 27 ապրիլ

ԽՈՅ

Այսօր խորհուրդ է տրվում խուսափել վիճաբանություններից եւ դատարկ խոսակցություններից: Շրջապատի մարդկանց հետ փոխըմբռնումն իսպառ բացակայում է: Այդ մարդկանց գործողությունների անկանխատեսելիությունը կարող է բացասաբար անդրադառնալ ձեր նյութական վիճակի վրա:

ՑՈՒԼ

Նախընտրելի է հանդես բերել զգուշավորություն եւ շրջահայեցություն: Ամեն մի որոշում կարող է ունենալ խիստ անսպասելի հետեւանքներ: Օրվա երկրորդ կեսը բարենպաստ է տանը կարգուկանոն հաստատելու, բնակարանը նորոգելու եւ բարեկարգելու համար:

ԵՐԿՎՈՐՅԱԿՆԵՐ

Բարեհաջող օր է: Հավանական են շահույթի ստացումը, վաղեմի երազանքների իրականացումը: Ավելի մեծ ուշադրություն դարձրեք ընտանիքին, քանի որ ընկերների հետ աղմկալի խնջույքը կամ հյուրընկալությունը կարող են հանգեցնել վեճերի եւ փոխադարձ մեղադրանքների:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ

Ճգնաժամային օր է: Աստղերը կանխագուշակում են, որ ձեզ սպասում են տարաբնույթ անակնկալներ, զանազան խոչընդոտներ: Հնարավոր է նույնիսկ, որ դրանց պատճառով կորցնեք ինքնատիրապետումը: Հանգամանքների ընթացքի բարեշրջումը մեծ ջանքեր կպահանջի:

ԱՌՅՈՒԾ

Անբարենպաստ, ճգնաժամային օր է: Աստղերը խորհուրդ են տալիս հանդես բերել ժուժկալություն, հեռու մնալ գայթակղություններից, ամեն կերպ սահմանափակել շփումները: Նպատակահարմար չէ զբաղվել վտանգավոր գործերով: Ֆիզիկական աշխատանքը նախընտրելի է:

ԿՈՒՅՍ

Կենսական եռանդն ունի աճի միտում: Աստիճանաբար ուժեղանում են սեռական զորությունը, ինտուիցիան: Սակայն անավարտ գործերը, տհաճ լուրերը կամ անձնական կյանքի բարդությունները այսօր կխաթարեն ձեր լիարժեք հանգիստը: Լավ է ազատ օրերն անցկացնել տնից դուրս:

ԿՇԵՌՔ

Օրը նպաստավոր է տանը կարգուկանոն հաստատելու, բնակարանը նորոգելու եւ բարեկարգելու համար: Նորացման ձգտումը, նորահայտ գաղափարներն ու մտահղացումները կամ ձեր կյանք մուտք գործած նոր մարդիկ կհարստացնեն ձեր կեցությունը:

ԿԱՐԻՃ

Կարիճներից շատերին բերեւս հենց այսօր կհաջողվի իրականացնել հաջողակ առաքելություն, լիովին ի հայտ բերել իրենց արժեքավոր հատկանիշները: Մասնավորապես կպարզվի, որ նրանք կարողանում են անձնվիրաբար ծառայել մերձավորներին:

ԱՂԵՂՆԱՎՈՐ

Նախընտրելի է օրը նվիրել ճամփորդություններին, ուղեւորություններին, զբոսանքներին: Կարելի է փնտրել կորած իրերը, վերականգնել մոռացված կապերը: Աղեղնավորներից շատերի ընտանեկան հարաբերությունները նոր ձեւ կստանան: Սկսիվ հանգիստը կվերացնի հոգնածությունը:

ԱՅԾԵՂՋՅՈՒՐ

Աստղերը խորհուրդ են տալիս ուշադրության դարձնել սեփական առողջությանը: Նախընտրելի է չափավորել գործունեությունը, հանգստանալ, հրաժարվել այցելություններից եւ հյուր ընդունելուց: Ավելի շատ ժամանակ հատկացրեք երեխաներին եւ տարեց ազգականներին:

ՋՐՀՈՍ

Եթե ունեք ընկերներ, որոնց հետ անցյալում ինչ-ինչ պատճառներով վիճել եք, իրարից նեղացել եւ վաղուց չեք տեսնվել, ապա կարելի է նրանց հյուր կանչել: Օրն անչափ նպաստավոր է ընկերական հարաբերությունների վերականգնման համար:

ՁԿՆԵՐ

Անձնական կյանքը կպահանջի զգուշություն եւ ուշադրություն: Ընտանեկան խնդիրներն այսօր կհայտնվեն առաջին պլանում: Բացառված չէ, որ ամենօրյա հոգսերն առաջացնեն հոգնածության զգացում: Ընկերների այցը հնարավորություն կտա լիարժեք հանգստանալ:

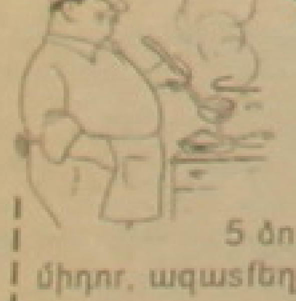

Խոհանոց

Ձվով եւ պանրով սպագետի

Անհրաժեշտ մթերքներ

300 գ սպագետի, 50 գ կարագ կամ բուսական յուղ, 5 ձու, 8 ճաշի գդալ կաթ, աղ, 4 նրբերշիկ, 80 գ պանիր, պոմիդոր, ազատքեղ

Պատրաստման եղանակը

Սպագետին աղաջրի մեջ եփել, խառնել կաթով պատրաստված թույլ ձվածեղի հետ: Ափսեի մեջ սպագետիի շուրջը շարել լավ տապակած նրբերշիկի կտորներ, վրան քերած պանիր լցնել, զարդարել ազատքեղով:

Մատուցել թթու դրած սնկի, կաղամբով պատրաստած սալաթի հետ:

1

2

3

«Ժնև ռան-13», ռեժիսոր

Բոդիբիլդինգ

«Ասված» խոսք

Ոսկու ասողի ճան, կարատե

«Աբխազական» լեզու

«Անապատային» արաբ

Մագնիսական հոսքի միավոր

Նույնն է, ինչ անորոշը

Եվրասիայի «բաժանարար»

Ճատրակում «կրտսերը»

Առշալույս

Ռուսահայ խորհրդային հոգեբան

Արջի «աղանդեր»

Թափանցիկ շաքար

Բնավորության «ուղղություն»

«Մանկիկ», Ռշտունյաց օրհնող

Ձյան և շաքարի «միջնորդը»

Ադամի անդրանիկ որդին

Հայրենը չէ, մյուս Աշոտը

Պասկալ, Բեյսիկ, ...

Բիզե, «Կարմեն»

Ֆինանսական հիմք

«Ռումինական» փող

«Գարշահ» շոգեքարշի համար

Աֆրիկյան այծքաղ

Սփյուռքահայ արձակի սյուներից

Անուրդ

Աջարների մայրաքաղաքը

Շնորհավորագիր

Ծառի «զորքն»

Աբորիգեն վետո

Ջավախքի 3301 մ լեռը

Սարեցի հնդկահավ

«Վինսենթ վան ...»

Ակնա խնձորի «նշանակետը»

Բերդի «հոգեպահը»

Նույնն է, ինչ բարիքը

Անգլիացի մաթեմատիկոս

Փարիզյան «ընդհանրություն»

Բուտերբրոդի «բուտերը»

Շեքսպիրի «մոտ» նա պարզ է

«Դիմակ», Ջիմ Քերի, Կամերոն ...

Եվկլիդեսի ճնշակե «պատը»

Իսմայիլի մեռացուն

Ներկի դեղին հումք

Կարմիր գույնից «խոտնողը»

Իրար միացած վագոններ

Բեյրութահայ պոետ Յանկյան

«Դոնբասը» Գերմանիայում

Սկանվորդ

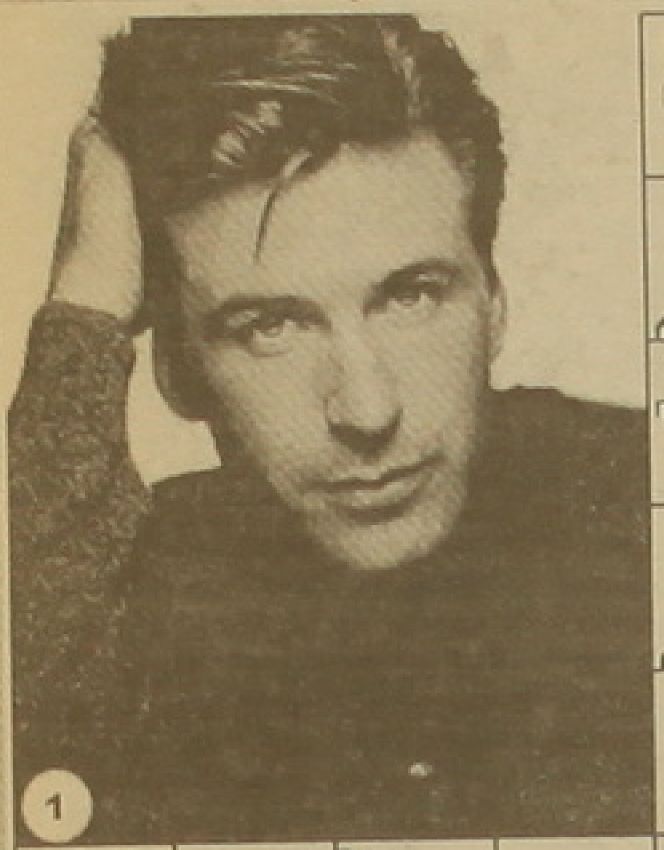
1

2

- 2
- «Դիմանշան», բայց ոչ խաղ
- Բուդապեշտ, Բելգրադ, գետ
- Գործարանային «մունետիկ»
- «Ռեակտորանյութ»
- Անունը Էնրիկո, ազգանունը ...
- Կովկաս. «զինակիր» զգեստ
- Ալավերդու միջով հոսող գետ
- Հոգեպահուստ
- Մեջքի վրա չընկնողը
- 5
- Միրգ, փաղաքշականը արկ
- Առաստաղի «վերադասը»
- Մ. Շոլոխով. «Հերկած ...»
- Ղրիմ, ..., Այվազովսկի
- Նիստ տապալելու ձեւ
- 1/10 հազարամյակ
- Թմրամիջոց
- «Անչափահաս» ավանակ
- «Դիրոլի» խնամքի տակ է
- Կինոաշխարհի «Մեքքան»
- Ստամոքսի «վերք»
- Կարմրուկ
- Ականի «փշուր»
- Քյավառը «երբ դեռ բոլշեւիկ էր»
- 1
- «Լցոն» կմախքի կտորի համար
- Խոշոր եղջերավոր «ինքնաթիռ»
- «Կլորիկ» պատկեր
- «Նա հիասքանչ է», Շոն ...
- Տղամարդու «միջակ» ձայն
- «Նյու Յորք ...», լրագիր
- Արեւմուտք «Զիպ», Ռուսաստան ...
- Մաթեմատիկա, վերլուծություն
- Վատ լուր
- Ալմա Աթայի «իրավահաջորդը»
- Մաշտոցի երկնային «կոչումը»
- «Այրվածք ստացած» փայտ
- Արարողություններից մկրտիչը
- Փոքրիկ թմբուկ
- Խողովակաձեւ մարմին

3

- Պրոյեկտոր
- Միսթր Ֆիքս, Ֆիլեաս ...
- Ժակո, արա, կակադու, ...
- ՆԱՏՕ-ի «մայրաքաղաքը»
- Միջինասիական վրան
- Դաժանից էլ դաժան
- «Գիշատիչ» բերան
- ... Լուսավորիչ
- «Հնդկական» ջրածաղիկ
- Սամարղանդ, Խորեզմ, Խիվա, ...
- Սայլերի «չարասյուն»
- Ոչ թե Մերիլինը, այլ Մադլենը
- Բովանդակություն
- Կարատե
- 3
- Բանջարեղենով կերակուր
- Վատառողջ, անկյալ
- Դռան փական, սողնակ
- Լինգ
- Աբանեսի առաջին հանգրվանը
- Իսահակյանի «հրածինը»
- Օձին շապիկ, մեզ պարեգոտ
- Գյուղաքաղաք
- 4
- Ֆրանսիացի գրող ... Տաքսիլ
- Աշխատություն
- Հին Արեւելք. մահապատիժ, ծող
- Նույն նորմանն է
- «Ավազահանք» մարմնում
- Նովգորոդ, ..., Սմոլենսկ
- Թեհրանի «հայրենակիցներից»
- «Հեղուկ» քար ու մետաղ
- Կաթի վերին շերտը
- Անգլիական «լումա»
- Արեւմտահայ գրող Զապել ...
- Բացթողում, սխալ
- Բանկային եկամտի բաժին
- «Անառակ թութակի վերադարձը»
- «Պարզեցված» մածուն
- Հարված դեպի դարպասը ...
- Մայրենի, օտար
- Արարատի փոքր «եղբայրը»
- Կնյազ, ... Սմբատովնա
- Հերթապահ, ժամապահ, ...
- Գլխավոր կառավարիչ
- «Տղա camel»
- Չորի հակառակը
- «Ամենաարծակ» արծակը
- Վոլֆգանգ, բայց ոչ Մոցարտը
- Էվրիկա
- Ցոփ, շռայլ
- ... Շերենց
- Շոգեքարշ

4

5

Օրվա հետքերով

ՏԱՎՈՒՇ

Երեւանից մինչեւ սահման կունենանք որակյալ ճանապարհ

Սկիզբը էջ 1

Հիմնական ցանկությունն էր վերստին Դիլիջանը տեսնել ծաղկուն եւ աշխույժ քաղաք։ Ի դեպ, բնակիչներից տեղեկացանք, որ 1999 թ. բացված Երեւանի ոսկերչական գործարանի մասնաճյուղը վաղուց դադարել է գործել։

Այնուհետեւ Դիլիջանից Ռոբերտ Քոչարյանն ուղեւորվեց Հաղարծին, որտեղ նախ եղավ տեղի ձկնաբուծական տնտեսությունում (որի ղեկավարը հետաքրքիր զուգադիպությամբ նույնպես Ռոբերտ Քոչարյան էր), ապա Հաղարծին եկեղեցական համալիրում։ Հաջորդ կանգառը Իջեւանի գինու գործարանն էր, որտեղ, թողարկվող արտադրանքին ծանոթանալուց հետո, նախագահը մեկնեց Նոյեմբերյանի տարածաշրջան՝ մասնակցելու Լինսի հիմնադրամի միջոցով կառուցվող ճանապարհի Բաղանիս-Ջուջեւան 5,6 կմ հատվածի բացման արարողությանը։

Ելույթ ունենալով Տավուշի մարզպետ Արմեն Ղուլարյանը նշեց, որ մարզում շուրջ 20 մլն դոլարի ճանապարհաշինարարական աշխատանքներ են իրականացվում, որտեղ ներգրավված է 700-800 մարդ։ Աշխատանքների ընդլայնման հետ այդ թիվը պետք է հասնի 1000-ի։ Նոր կառուցված ճանապարհի շինարարության ավարտի առիթով բաղանիսցիներին եւ հարեւան գյուղերից (Ոսկեվան, Կոթի, Բարեկամավան) եկած բնակիչներին շնորհավորեց նաեւ Ռոբերտ Քոչարյանը։

Այն, որ ճանապարհաշինությունն այս մարզում սկսվել է ծավալվել, ականատես եղանք Բաղանիսից Իջեւան եկող ճանապարհին, որի տարբեր հատվածներում իրականացվում էին շինարարական աշխատանքներ։ Իսկ Իջեւանում նախագահի հետ հանդիպմանն էին սպասում Երեւանի պետական համալսարանի Իջեւանի մասնաճյուղի ուսանողները։ Այս ուսումնական հաստատությունն ունի 750 ուսանող եւ 4 ֆակուլտետ՝ հումանիտար, տնտեսագիտական, բնագիտական եւ կիրառական արվեստի։ Նախապես Ռոբերտ Քոչարյանը խնդրեց խոսել անկաշկանդ եւ պայմանավորված հարցեր չտալ։ Իսկ հարցերը շատ բազմազան էին՝ սկսած ուսանողների խնդիրներից մինչեւ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորում։

«Պետությունն ի վիճակի՞ է ապահովել շրջանավարտներին աշխատանքով» հարցին Ռոբերտ Քոչարյանը պատասխանեց, որ այժմ բուհական համակարգը մասնագետներ պատրաստում է փոքր-ինչ այլ շահերով առաջնորդվելով։ Խնդիրն այն է, թե այդ մասնագիտությունն այժմ պե՞տք է մեզ։ Այնպես որ, առաջիկա մի քանի տարիներին աշխատանքի տեղավորման հարցում դեռեւս կլինեն դժվարություններ, բայց յուրաքանչյուր տարի 25 հազար աշխատատեղ բացվելու դեպքում այդ թվի 15-20 տոկոսը կլինեն բարձրագույն կրթություն ունեցողները։

Սահմանամերձ բնակավայրերին հարկային արտոնություններ տալը նախագահը նպատակահարմար չգտավ, քանի որ դա բերելու է չարաշահումների։ Այլ հարց է՝ այդ բնակավայրերն ապահովել որակյալ կապով, ճանապարհներով, բացել հատուկ վարկային ծրագրեր։

Ռոբերտ Քոչարյանը փոքր-ինչ հանգամանորեն անդրադարձավ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման խնդրին։ Նա նշեց, որ 1998-ից ի վեր «այստեղ գլխացավանք չունենք», իսկ մինչ այդ Հայաստանի վրա այդ հարցով ճնշում կար։ Դա պայմանավորված էր ոչ միայն Ղարաբաղի հարցով, այլեւ 1996 թ. ընտրություններով, փակված թերթերով, ձերբակալված գործիչներով։ Մեր խնդիրը, ինչպես նշեց Ռոբերտ Քոչարյանը, այդ բոլոր հարցերը վերացնելն էր, որպեսզի հստակվեր, թե ինչով էր պայմանավորված այդ ճնշումը։ «Այդ բոլորը հանեցինք, եւ պատկերը փոխվեց», ասաց նախագահը։

Հանդիպման ընթացքում բարձրացվեց Իջեւանի մասնաճյուղին հանրակացարանով ապահովելու հարցը, քանի որ ուսանողների 30 տոկոսը Բերդի եւ Նոյեմբերյանի տարածաշրջաններից են։ Նախագահը խոստացավ այդ հարցը քննարկել Տավուշի մարզպետի հետ՝ հանդիպմանը հաջորդող խորհրդակցության ժամանակ։ Իսկ խորհրդակցության ավարտից հետո տրվեց այցի արդյունքներն ամփոփող մամուլի ասուլիս։

Նախագահը նշեց, որ մարզում մեծ ծավալի ճանապարհաշինական աշխատանքներ են կատարվում, եւ մինչեւ 2003 թ. օգոստոսը կունենանք Երեւանից մինչեւ սահման ձգվող որակյալ ճանապարհ։ Մեկ այլ նորություն առնչվում էր ոռոգման համակարգին, որտեղ սպասվում էին շուրջ 3 մլն դոլարի ներդրումներ։ Արդյունքները, ըստ նախագահի, տեսանելի կլինեն նոյեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին։ Նշվեց նաեւ, որ քննարկվել են որոշ ձեռնարկությունների խնդիրներ։ Փոքր եւ միջին ձեռնարկատիրության զարգացմանը խոչընդոտող էական խնդիրների մեկը համարվեց բանկային համակարգի մոտեցումը սահմանամերձ բնակավայրերի նկատմամբ։ Այստեղ գույքը որեւէ արժեք չունի, եւ բանկերը որպես գրավ այն չեն վերցնում։ Սա, ըստ Ռոբերտ Քոչարյանի, մեծ խնդիր է, որը քննարկվել է խորհրդակցության ընթացքում։ «Միգուցե պետությունն օգնի բանկերին եւ ինչ-որ կառույց ստեղծի։ Այդ դեպքում փոքր եւ միջին ձեռնարկատիրության կայացումը արդյունք կտա 1-2 տարվա ընթացքում, իսկ եթե ոչ՝ ավելի ուշ», ասաց նախագահը եւ ասուլիսի վերջում նշեց եւս մեկ կարեւոր՝ Բերդի ճանապարհի շինարարության հարցի մասին, որը դուրս է մնացել իրականացող ծրագրերից։ Այստեղ պետք է ուղիներ որոնել գումարներ հայթայթելու համար։

Ուշ երեկոյան նախագահի գլխավորած պատվիրակությունը վերադարձավ Երեւան։

ИОО ФОНД СОДЕЙСТВИЯ
Армянский филиал

ИОО фонд содействия-Армения объявляет конкурс на должность сетевого администратора/ вебмастера ИОО ФС- Армения.

Программа ведется под руководством исполнительного директора. Сетевой администратор/ вебмастер будет иметь следующие обязанности:

- создание, поддержка и управление интернет сетей, принадлежащих ИОО ФС-Армения;
- системное администрирование локальной компьютерной сети;
- аппаратное обеспечение компьютера;
- обслуживание пользователей.

Аппликанты должны иметь:

- опыт работы в системе администрирования Windows NT/2000 2000 Server, MS SQL 2000, MS EXCHANGE 5.5, MS PROXY 2.0, Check Point FW-1, TCP/IP, LAN/WAN, DNS- управление основными системными файлами в операционной системе, ежедневное резервирование файлов, начальная системная установка, поддержка, поиск неисправностей (диагностика) и решение проблемы;
- опыт работы со скриптом, Visual Basic, запросами базы данных;
- университетский диплом.

Для участия в конкурсе необходимо представить автобиографию (CV) до 10 мая 2002 г. в ИООФС-Армения по следующему адресу: г. Ереван 375010, ул. Пушкина, кв. 2., тел. 542119, 541719

www.osi.am E-mail: jobs@osi.am

Միկրո Ձեռներեցության զարգացման բարեգործական հիմնադրամ

Թափուր աշխատատեղեր

«Փրկեք Երեխաներին» եւ «Կաթոլիկ Օգնության Ծառայություններ» ամերիկյան կազմակերպությունների համատեղ ուժերով Հայաստանում հիմնադրված Միկրոձեռներեցության զարգացման բարեգործական հիմնադրամը տրամադրում է միկրո-ֆինանսական ծառայություններ, որոնց նպատակն է աջակցել կանանց մանր ձեռներեցության զարգացմանը նրանց համար ապահովելով առանց գրավի փոխառություններ ստանալու երկարաժամկետ հնարավորություններ։

Հիմնադրամի Երեւանի գրասենյակում աշխատելու համար հրավիրվում են լրացուցիչ փոխառությունների գործակալներ, որոնք կկազմակերպեն եւ կնախապատրաստեն մանր գործարարությամբ զբաղվող կանանց փոխառությունների տրամադրման երաշխիքային խմբեր, կօգնեն փոխառությունների հատկացման ընթացքին եւ կապահովեն նրանց ժամանակին հետվճարումը։

Դիմորդները պետք է ունենան՝

- մարդկանց նպատակային խմբեր կազմելու եւ ղեկավարելու կարողություններ,
- որպես թիմի անդամ աշխատելու եւ գերազանց հարաբերություններ հաստատելու ունակություններ,
- աշխատաժամի մեծ մասը գրասենյակից դուրս աշխատելու ցանկություն,
- բարձրագույն կրթություն,
- անգլերեն լեզվի, Word եւ Excel ծրագրերի իմացությունը կդիտվի որպես առավելություն

Դիմորդներին խնդրվում է մինչեւ 2002 թ. մայիսի 10-ը ներկայացնել իրենց աշխատանքային կենսագրությունները Երեւանի գրասենյակ ամեն օր ժամը 9:00-ից մինչեւ 18:00-ը (ընդմիջում՝ 13:00-14:00), բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից։

Գրասենյակի հասցեն է.
ք. Երեւան, Երզնկյան փ., 52 (մետրոյի Բարեկամության կայարանի մոտ),
հեռ.: 54-89-45

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ՊՈՂՈՏԱ ԲԱՑ ԱՃՈՒՐԴԻ ՀՐԱՎԵՐ

Հյուսիսային պողոտայի օտարման գոտու Թումանյան, Տերյան եւ Լալայանց փողոցների միջեւ ընկած հատվածում վերջին թիվ ութ հողամասի կառուցապատման նպատակով վարձակալին որոշելու համար Երեւանի քաղաքապետարանը 2002 թ. ապրիլի 16-ին «Հայաստանի Հանրապետություն» թերթում պաշտոնական ծանուցմամբ հայտարարել է բաց աճուրդ, որը անց է կացվելու 2002 թ. մայիսի 17-ին ժ. 18:00-ին Երեւանի քաղաքապետարանի նիստերի դահլիճում։

Աճուրդի առարկան է՝ շենքերից եւ շինություններից ազատված եւ որեւէ իրավունքով չծանրաբեռնված հողամասի վարձակալության պայմանագրի կնքման իրավունքը։ Կառուցապատման ավարտից հետո նախատեսվում է կադաստրային արժեքով հողամասն ի սեփականություն ձեռք բերելու հնարավորություն։

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել «Հարությունյան եւ գործընկերներ իրավաբանական գրասենյակ» ՍՊԸ, ք. Երեւան, Խանջյան 50, Թեքեյան կենտրոն, IV հարկ, հեռ. 559501, 559502, բջջ. 400749, 403301, էլ-փոստ՝ auction@legal.am

ProMedia
THE PROFESSIONAL PROGRAM
ARMENIAN

18/2 Bagramian Ave., Yerevan 375019, Armenia
Tel: 3741 58 14 89; Fax: 3741 58 16 04
E-mail: promedia@arminco.com

Բաղրամյան պ. 18/2, Երեւան 375019, Հայաստան
Հեռ. 3741 58 14 89; Ֆաքս 3741 58 16 04
Էլ. փոստ. promedia@arminco.com

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ՏԵՂԱԿԱՆ ՏՊԱԳԻՐ ԵՎ ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ԼՐԱՏՎԱՄԻՋՈՑՆԵՐԻՆ

IREX/ProMedia-ն հայտարարում է հետաքննական լրագրության համար դրամաշնորհ՝ մինչ 4000 ԱՄՆ դոլար։

Նախագծի թեման է կոռուպցիան, դրա բացասական ազդեցությունը անհատի եւ հասարակության վրա։

Նախագծին մասնակցելու համար հարկավոր է ներկայացնել.

- լրացնել դիմումի ձեւը
- ռեզյումե
- օժանդակության նամակ, գրված գլխավոր խմբագրի կողմից
- նախագծի նկարագիրը (1-2 էջ)

Դիմումի ձեւը կարող եք վերցնել *IREX/ProMedia* Armenia գրասենյակում 375019 Երեւան, Բաղրամյան 18/2 հասցեով։

Փաստաթղթերի ներկայացման վերջին ժամկետն է սույն թվականի մայիսի 15 ի ժ.17:00-ը։

Հավելյալ տեղեկությունների համար զանգահարել 58-14-89

IREX/ProMedia Armenia-ն իր ծրագրերն իրականացնում է ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) ֆինանսական օժանդակությամբ։

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ»

RADIO VAN FM 103

DEUTSCHE WELLE

Немецкая волна
Русская редакция

В эфире радиостанции “Радио ВАН“ FM 103.0 ежедневно в 23.30 кроме понедельника и четверга.
Слушайте самые свежие новости из Европы только в эфире радиостанции “Радио ВАН“ FM 103.0

Հետաքրքիր փաստեր եւ բազմաթիվ տվյալներ հայտնիներից։

Մենք կբացենք ձեր առջեւ արվեստի գաղտնիքները արվեստի մարդկանց հետ։ Եվ այս ամենը «Ոսկե շարք» հաղորդաշարում։ Յուրաքանչյուր երկուշաբթի ժ. 23:00 (կրկնությունը հինգշաբթի ժ. 23:00)։

«Ոսկե շարք»՝ մենաբանություններ, իրադարձություններ, երաժշտություն։

«Ռադիո Վանի» գովազդային գործակալություն
Հեռախոս՝ 54-00-02

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ»

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության 26. 04. 2002 Գինը 100 դրամ